

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille mr. B. B. Schneiders
Auteur drs G.E. Sterken
Telefoon 3837 E-mail: gesterken@haarlem.nl
VVH/VHR Reg.nr. 2012/178966
Te kopiëren: A
B & W-vergadering van 15 mei 2012

Onderwerp

Actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk 2012-2014

DOEL: Besluiten

In juni 2011 is door de raad de nota Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid (IVH) 2012 – 2016 vastgesteld. Deze nota vormt het kader voor het door het college vast te stellen actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk. In het actieprogramma worden de door de raad gestelde prioriteiten uitgewerkt in concrete activiteiten die op basis van heldere en meetbare doelstellingen periodiek worden gemonitord.

B&W

1. Het college besluit het actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk 2012-2014 vast te stellen.
2. De kosten van het besluit (€50.000) worden gedekt uit de begroting 2012, programma 2.
3. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht
4. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Bestuur

Collegebesluit

Onderwerp: Actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk 2012-2014

Reg. Nummer: 2012/178966

1. Inleiding

In 2012 is de nota Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid (IVH) 2012 – 2016 door de gemeenteraad van Haarlem vastgesteld. In deze nota wordt de veiligheid in Schalkwijk als één van de prioriteiten voor de komende jaren aangemerkt. Hiertoe is eind 2011 een veiligheidsanalyse van Schalkwijk uitgevoerd om een ‘overall’ inzicht te krijgen in de aard en omvang van de problematiek, de huidige aanpak en of er ‘blinde vlekken’ tussen problematiek en aanpak bestaan. De veiligheidsanalyse vormt de basis voor dit actieprogramma ‘Veiligheid in Schalkwijk’. In de programmabegroting is dit actieprogramma onderdeel van Programma 2 Veiligheid, Vergunningen en Handhaving.

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit het actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk 2012-2014 vast te stellen.
2. De kosten van het besluit (€50.000) worden gedekt uit de begroting 2012, programma 2.
3. De betrokkenen ontvangen na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht.
4. Het besluit van het college wordt ter bespreking gestuurd aan de commissie Bestuur.

3. Beoogd resultaat

De bestuurlijke ambitie van het actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk 2012-2014 is dat Haarlem één van de veiligste steden van Nederland blijft en structureel tot de top 5 van veiligste steden met een inwonersaantal van 100.000+ behoort. Tevens biedt het voorliggend actieprogramma een goed overzicht van alle activiteiten die door de gemeente en haar veiligheidspartners worden ondernomen om Schalkwijk veiliger te maken en zijn de gemeente en partners middels het actieprogramma op de resultaten aanspreekbaar.

4. Argumenten

Met dit actieprogramma wordt invulling gegeven aan de beleidsmatige regie op de geprioriteerde thema's uit de nota Integrale veiligheid en handhaving 2012-2016.

Het voorstel past in het ingezet beleid

Het actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk 2012-2014 is de jaarlijkse uitwerking van de door de raad vastgestelde nota Integrale Veiligheid en Handhaving 2012-2016. In de programmabegroting is dit actieprogramma onderdeel van Programma 2 Veiligheid, Vergunningen en Handhaving.

Veiligheidsanalyse leidt tot nieuwe activiteiten

Het actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk is niet bedoeld om de huidige aanpak volledig te herzien. Veel van wat momenteel aan activiteiten wordt uitgevoerd door de veiligheidspartners in Haarlem is goed. Het actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk is voor het merendeel een opsomming van activiteiten die in andere actieprogramma's van verschillende afdelingen binnen Haarlem én van de veiligheidspartners worden genoemd. Op basis van de veiligheidsanalyse, die eind

2011 is uitgevoerd en als basis dient van het actieprogramma, wordt voorgesteld een aantal nieuwe acties te initiëren. Per veiligheidsdomein zijn dat:

Veilige Woon- en Leefomgeving

- Kennis over samenstelling bevolkingsgroepen Schalkwijk vergroten zodat instrumenten effectief en efficiënt kunnen worden ingezet.
- Bekendheid vergroten meldpunt Leefbaarheid zodat inwoners makkelijker kunnen melden en de gemeente adequater kan handelen.
- Maatwerk afval en vuil op straat, zodat verloedering afneemt.
- Bewustzijn van de burger ten aanzien van preventie woninginbraken vergroten, wat moet leiden tot minder inbraken.

Bedrijvigheid en Veiligheid

- Lik op stuk door de inzet van de Wet MBVEO, zodat potentiële daders uit het gebied en uit de groep worden gehaald en de overlast rond het winkelcentrum afneemt.

Jeugd en Veiligheid

- Ontwikkelen gemeenschappelijke visie op Jeugd en Veiligheid, waarbij afspraken tussen de gemeente en de partners worden aangescherpt, zodat instrumenten effectiever kunnen worden ingezet.
- Aanscherpen Beke methode (groepsanalyse) zodat maatregelen effectiever kunnen worden ingezet.
- Het gebruik van rolmodellen in de wijk die een voorbeeldfunctie vervullen voor de jeugd.
- Sterkere focus op individuele overlastgevende jongeren (18+), zodat deze een meer persoonsgerichte aanpak krijgen met als doel overlast terug te dringen.
- Vergroten tijdige signalering en structureren aanpak risicovolle 12-minners, zodat toekomstig overlastgevend of crimineel gedrag door deze groep kan worden voorkomen.

Concreet en uitvoerbaar

Een belangrijke voorwaarde is dat het actieprogramma concreet en uitvoerbaar is en door alle partijen (intern en extern) gedragen wordt. Om aan dit uitgangspunt recht te doen zijn de ketenpartners betrokken bij de invulling. In het actieprogramma staan de diverse activiteiten beschreven, verdeeld over drie veiligheidsdomeinen, te weten: Veilige Woon- en Leefomgeving, Bedrijvigheid en Veiligheid en tenslotte Jeugd en Veiligheid. De beschreven acties zijn zowel gericht op preventie, repressie als nazorg.

De kosten van dit actieprogramma zijn gedekt.

De middelen voor de uitvoering van dit actieprogramma (€50.000) zijn in de Kadernota 2011 vastgesteld en als zodanig in de begroting 2012, programma 2 Veiligheid, Vergunningen en Handhaving opgenomen. De personele inzet door de gemeente ten behoeve van de uitvoering van het actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk 2012-2014 wordt gedekt uit de reguliere (personeels)budgetten.

5. Kanttekeningen

Niet van toepassing

6. Uitvoering

Het actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk 2012-2014 vormt het uitgangspunt voor de activiteiten die in het kader van veiligheid in Schalkwijk worden uitgevoerd. In de periode 2012-2014 dient het als dynamisch werkdocument, waarin vanzelfsprekend ook wordt ingespeeld op de actualiteit.

Na vaststelling door het college van burgemeester en wethouders worden met behulp van het actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk 2012-2014 concrete werkafspraken gemaakt met de veiligheidspartners zoals politie en openbaar ministerie alsmede de woningbouwcorporaties, jeugdwelzijnsinstellingen en het Veiligheidshuis.

7. Bijlage

Het actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk 2012-2014.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Actieprogramma 2012-2014

Veiligheid in Schalkwijk

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Samenvatting probleemanalyse en schematisch overzicht activiteiten	6
3. Veilige woon- en leefomgeving.....	9
3.1 Probleemanalyse	9
3.2 Aanpak van ‘Veilige woon- en leefomgeving’	9
3.3 Conclusie en extra activiteiten	11
4. Bedrijvigheid en Veiligheid	13
4.1 Probleemanalyse	13
4.2 Aanpak ‘Bedrijvigheid en Veiligheid’	13
4.3 Conclusie en extra activiteit	13
5. Jeugd en Veiligheid	15
5.1 Probleemanalyse	15
5.2 Aanpak ‘Jeugd en Veiligheid’	15
5.3 Conclusie en extra activiteiten	20
Bijlage 1: Literatuuropgave	23
Bijlage 2: Respondenten	24
Bijlage 3: Bestaande activiteiten	25

1. Inleiding

In 2012 is de nota Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid (IVH) 2012 – 2016 door de gemeenteraad van Haarlem vastgesteld. In deze nota wordt Schalkwijk als één van de prioriteiten voor de komende jaren aangemerkt. Hiertoe is eind 2011 een veiligheidsanalyse van Schalkwijk uitgevoerd om een ‘overall’ inzicht te krijgen in de aard en omvang van de problematiek, de huidige aanpak en of er ‘blinde vlekken’ tussen problematiek en aanpak bestaan. De veiligheidsanalyse vormt de basis voor dit actieprogramma ‘Veiligheid in Schalkwijk’. Het is niet bedoeld om de huidige aanpak volledig te herzien. Veel van wat momenteel gebeurt is goed. In de programmabegroting is dit actieprogramma onderdeel van Programma 2 Veiligheid, Vergunningen en Handhaving.

De middelen voor de uitvoering van dit actieprogramma zijn in de Kadernota 2011 vastgesteld en als zodanig in de begroting 2012, programma 2 Veiligheid, Vergunningen en Handhaving opgenomen. De personele inzet door de gemeente ten behoeve van de uitvoering van het actieprogramma Veiligheid in Schalkwijk 2012-2014 wordt gedekt uit de reguliere (personeels)budgetten.

Een belangrijke voorwaarde is dat het actieprogramma concreet en uitvoerbaar is en door alle partijen (intern en extern) gedragen wordt. Om aan dit uitgangspunt recht te doen zijn de ketenpartners betrokken bij de invulling. De gemeente is immers (slechts) één van de spelers in het kader van het lokaal veiligheidsbeleid, maar heeft daarbinnen een bijzondere positie: zij is regisseur. Partners staan ten dienste van de veiligheid in Haarlem, zijn bereid om over de eigen organisatiegrenzen heen te kijken, accepteren de regierol van de gemeente en spreken elkaar aan op de bijdrage die wordt geleverd aan meer veiligheid in Schalkwijk.

Het kader voor de veiligheidsanalyse is gesteld volgens de door de Vereniging Nederlandse Gemeenten verstrekte handreiking ‘Kernbeleid Veiligheid’ (2010). De standaardopzet voor een veiligheidsanalyse omvat in principe 25 veiligheidsthema’s, verspreid over 5 veiligheidsdomeinen. Het veiligheidsdomein ‘fysieke veiligheid’ is buiten beschouwing gelaten omdat de focus in de veiligheidsanalyse op sociale veiligheid ligt. Daarnaast zijn de thema’s onder domein 2 ‘veiligheid en bedrijvigheid’ samengevoegd omdat deze beperkt van omvang zijn en sterk overlappen. Voorts is onder het domein Jeugd en Veiligheid ‘veilig in en om school’ samengevoegd met ‘jeugd, alcohol en drugs’ vanwege de gedeelde problematiek. Tot slot is het domein integriteit en veiligheid buiten beschouwing gelaten. In eerder onderzoek door het COT Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement (2010) inzake radicalisering en terrorisme in Kennemerland is geconcludeerd dat aard en omvang van het probleem geen aanleiding geven tot een intensieve aanpak. In de bestudeerde documenten is daarnaast geen aanleiding gevonden om ‘ambtelijke en bestuurlijke integriteit’ als apart veiligheidsthema in de analyse te betrekken.

De volgende veiligheidsthema’s zijn in de veiligheidsanalyse behandeld:

Veiligheidsdomein	Veiligheidsthema’s
Veilige woon- en leefomgeving	1.1 Sociale kwaliteit (woonoverlast, zwervers en verslaafden) 1.2 Fysieke kwaliteit (vernieling, graffiti, zwerfvuil) 1.3 Objectieve / veelvoorkomende criminaliteit (woninginbraak, fietsendiefstal, geweldsdelicten) 1.4 Subjectieve veiligheid / veiligheidsgevoel
Bedrijvigheid en veiligheid	2.1 Veilig winkelgebied / uitgaan / evenementen / bedrijven
Jeugd en veiligheid	3.1 Overlastgevende jeugd 3.2 Criminele jeugd / individuele criminele jongeren 3.3 Jeugd, alcohol en drugs / veilig in en om school

Aan de hand van reeds gedane onderzoeken, politiecijfers en andere documenten is een beeld beschreven van de problematiek in Schalkwijk.¹ De informatie uit deze bronnen strekt in de meeste gevallen tot en met 2010 en is voor een belangrijk deel kwantitatief. Om de resultaten te actualiseren en van meer kwalitatieve context te voorzien is met betrokken professionals een groepsessie gehouden. In deze bijeenkomst zijn de resultaten uit de documentenanalyse aan de professionals voorgelegd en is hen gevraagd in hoeverre dit beeld klopt en aanvulling of bijstelling behoeft.² De inzichten die hieruit zijn ontstaan, zijn toegevoegd aan de resultaten uit de documentenanalyse. Daarna is per veiligheidsdomein de huidige aanpak in kaart gebracht. Dit is in eerste instantie gedaan door aan de hand van documenten de aanpak te beschrijven. Aanvullend hierop zijn interviews met professionals gehouden.

In de probleemanalyse zijn 8 veiligheidsthema's te benoemen, verdeeld over 3 domeinen. Omdat niet alle veiligheidsthema's een afgebakende of specifieke aanpak hebben, en daarnaast grote overlap tussen verschillende aspecten van de aanpak bestaat, is de aanpak inzichtelijk gemaakt per veiligheidsdomein. Vervolgens is per veiligheidsdomein de problematiek in samenhang met de aanpak beschouwd en zijn hier conclusies uit getrokken.

Leeswijzer

De opzet van het actieprogramma 'Veiligheid in Schalkwijk' bestaat uit de volgende drie onderdelen, die steeds per veiligheidsdomein zijn onderzocht en ook in deze volgorde worden beschreven.

- 1) Probleemanalyse
- 2) Beschrijving van de huidige aanpak
- 3) Conclusie en nieuwe activiteiten

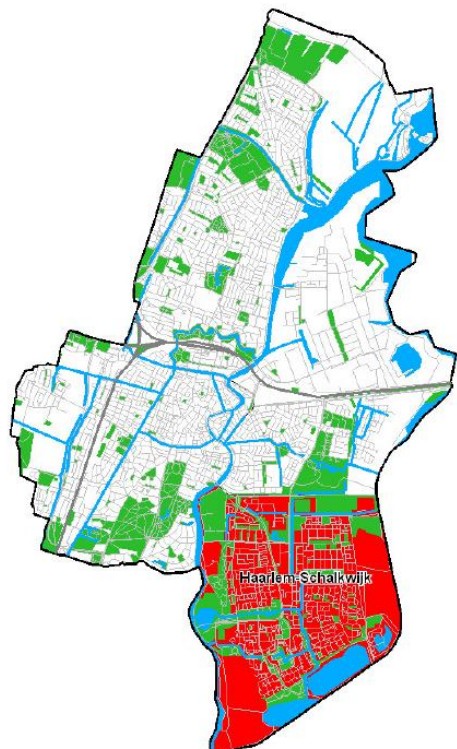
De beschrijving per veiligheidsdomein begint met een probleemanalyse. Vervolgens wordt de huidige aanpak van het veiligheidsdomein beschreven en waar nodig per veiligheidsthema opgesplitst. De beschreven activiteiten zijn gericht op *preventie*, *repressie* en *nazorg*. Preventie heeft betrekking op inspanningen die zich richten op het voorkomen van onveiligheid, bij repressie ligt de nadruk op het beteugelen van de onveiligheid en nazorg richt zich op herstellen van een onveilige situatie. Per veiligheidsdomein worden vervolgens de relevante activiteiten in een schema weergegeven. Na de bespreking van de aanpak wordt bij ieder veiligheidsdomein in een beschouwende analyse de problematiek in samenhang met de aanpak beschreven en worden aanvullende activiteiten benoemd.

Schalkwijk

In de beschrijving van de problematiek worden de onderwerpen regelmatig gepresenteerd in verhouding tot Haarlem als geheel. Om de context rondom de cijfers te begrijpen is het daarom van belang vooraf kort aandacht te schenken aan de demografie van Schalkwijk.

Op 1 januari 2011 telde Haarlem 150.695 bewoners, Schalkwijk telde op dat moment 31.894 bewoners. Dit is ruim 21 % van de Haarlemse bevolking (GBA Haarlem, 2011).

Stadsdeel Schalkwijk ligt in de Zuid-Oost hoek van Haarlem en is zowel een stadsdeel als een wijk. De bouw van Schalkwijk kwam rond 1960 op gang. Eind 1959 telde Schalkwijk 149 inwoners, tegen ruim 31.000 vijftig jaar later. Schalkwijk bestaat uit vier buurten: Europawijk, Boerhaavewijk, Meerwijk en Molenwijk. De

¹ Zie voor een overzicht van de geraadpleegde bronnen Bijlage 1.

² Zie voor een overzicht van de deelnemers aan de groepsessie en int

laatstgenoemde, Molenwijk, kwam het laatst tot stand en kent een andere opzet dan de drie collegabuurten. De eerste drie buurten gelden in het wijkgericht werken van de gemeente bovendien als aandachtgebied. Schalkwijk heeft een zeer strakke en duidelijke indeling. Europawijk ligt in het Noordwesten van het stadsdeel, Boerhaavewijk in het Noordoosten, Meerwijk in de Zuidoost en Molenwijk in Zuidwest. Tussen de vier wijken in is het winkelcentrum Schalkwijk gesitueerd.

2. Samenvatting probleemanalyse en schematisch overzicht activiteiten

Jeugdoverlast en -criminaliteit vormen de rode draad door de sociale veiligheidsproblematiek in Schalkwijk. Een relatief kleine groep jongeren is verantwoordelijk voor het grootste deel van de overlast en criminaliteit. Er is sprake van een groep van 60 tot 80 problematische jongeren die in wisselende samenstelling groepen vormen en zich concentreren rondom hanglocaties, vaak in de buurt van het winkelcentrum of supermarkten. Binnen deze problematische groep jongeren zijn er frequent actieve criminele jongeren. Zij worden verantwoordelijk gehouden voor een groot deel van de veelvoorkomende criminaliteit (vernieling, fietsendiefstal, diefstal uit auto, winkeldiefstal en zakkenrollerij) en zijn daarnaast betrokken bij woninginbraak, drugshandel en geweldsdelicten. Woninginbraak en (huiselijk) geweldsincidenten komen ten opzichte van Haarlem relatief vaak voor in Schalkwijk. Bij professionals bestaan bijzondere zorgen over de jongste groep overlastgevende jeugd, de 8-15 jarigen. Verwacht wordt dat over een paar jaar deze groep een groot probleem gaat vormen, ernstiger dan dat de problemen nu zijn met de huidige 18+ groep. Naast jongeren bestaat in Schalkwijk een kleine groep harddruggebruikers / veelplegers die betrokken zijn bij vermogensdelicten, waaronder woninginbraak. Tot slot wordt een lichte toename in drugshandel gesignaleerd, waar vooral jongeren en jongvolwassenen bij betrokken zijn.

Wat betreft de woon- en leefomgeving in Schalkwijk is de buurtverloedering hoger dan in andere Haarlemse wijken. De bewoners in Schalkwijk geven buurtverloedering het cijfer 5,3 tegenover 4,1 voor heel Haarlem, waarbij een hogere score voor meer verloedering staat. Dit wordt voor een belangrijk deel beïnvloed door vuil en rommel op straat en jeugdoverlast. Daarnaast voelen in Schalkwijk meer mensen zich onveilig in de buurt dan gemiddeld in Haarlem. Van de bewoners in Schalkwijk voelt 60% zich veilig in de eigen buurt tegenover 75% in heel Haarlem. Bewoners blijven vaker 's avonds thuis of mijden plekken vanwege een veronderstelde onveilige omgeving. Van de bewoners in Schalkwijk blijft 25% in de avond thuis vanwege onveiligheidsgevoelens tegenover 17% in heel Haarlem. Toch wordt de woonomgeving in Schalkwijk door het merendeel van de bewoners wel als prettig ervaren.

De sociale kwaliteit in Schalkwijk is minder dan gemiddeld in Haarlem. De sociale kwaliteit heeft betrekking op in hoeverre mensen elkaar kennen, prettig met elkaar omgaan, saamhorigheid ervaren, zich thuis voelen in de buurt en de mate van contact met medebewoners. De bewoners in Schalkwijk geven voor sociale kwaliteit het cijfer 5,7 tegenover 6,1 in heel Haarlem. In de groepsbijeenkomst is daarbij aangegeven dat bewoners zich daarentegen op sociaal niveau wel binnen de eigen gemeenschap in de wijk goed organiseren.

Het aandeel delicten ten opzichte van het Haarlems gemiddelde is vooral hoger in de Europawijk en de Boerhaavewijk. Het winkelcentrum en de nabijgelegen halte van de Zuidtangent hebben een negatieve aantrekkingskracht op criminaliteit, waar met name 'kleine' veelvoorkomende criminaliteit (zakkenrollerij, vernieling, fietsendiefstal) vaak gerapporteerd wordt. Daarnaast vormt woninginbraak een voornaam probleem in Schalkwijk. Het aandeel woninginbraak van Schalkwijk is in de periode 2005-2009 opvallend hoog: 35%.

In het actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving 2012 zijn 10 doelstellingen benoemd die van toepassing zijn op de problematiek van Schalkwijk. Verdeeld over de eerder genoemde 3 domeinen zijn dit:

Veilige woon- en leefomgeving

- *Veiliger wonen
- *Afname van overlast en verloedering
- *Afname objectieve criminaliteit
- *Toename subjectieve veiligheid

Bedrijvigheid en veiligheid

- *Minder overlast locaties

Jeugd en Veiligheid

- *Afname jeugdoverlast
- *Afname jeugdcriminaliteit
- *Afname van overlast en verloedering in Schalkwijk
- *Minder jeugddelinquenten
- *Minder zeer actieve veelplegers

In de onderstaande overzichtstabel zijn alle activiteiten uit dit programma opgenomen: na de doelstellingen per domein zijn onder het kopje 'wat doen we?' de activiteiten benoemd waar de verschillende acties zijn ondergebracht. Onder 'wat gaan we extra doen?' staan extra activiteiten (vermeld in het groen gearceerde deel) benoemd die volgen uit de veiligheidsanalyse. Dit zijn in vergelijking met het bestaande actieprogramma Integrale Veiligheid en Handhaving de nieuwe activiteiten. *Na bespreking in de driehoek op 28 maart worden deze activiteiten in samenwerking met de partners omgezet in concrete werkafspraken, worden de kosten berekend en wordt ook een precieze planning aangegeven. Daarna vindt besluitvorming plaats in de driehoek Schalkwijk en ter bespreking aangeboden aan de commissie Bestuur.*

In de kolom 'regie' staat de naam van de gemeentelijke afdeling of externe partner die de regie heeft op de betreffende actie. In de laatste kolom staat aangegeven wat de planning is van de actie.

Veilige Woon en Leefomgeving

Doelstellingen	Wat doen we?	Regie	Planning	
*Veiliger wonen *Afname van overlast en verloedering *Afname objectieve criminaliteit *Toename subjectieve veiligheid	Aandachtspunten en problemen in de wijk kenbaar maken aan de gemeente	Wijkraden	doorlopend	
	Afhandelen meldingen burgers inzake openbare ruimte	Gemeente Haarlem, Wijkzaken	doorlopend	
	Bewoners actief betrekken bij de wijk middels wijkcontracten	Gemeente Haarlem, Wijkzaken	doorlopend	
	Signalering en aanpak van multiproblemsituaties	Gemeente Haarlem	doorlopend	
	Tijdelijk huisverbod	Gemeente Haarlem, SZ/WWGZ	doorlopend	
	Tegengaan van kindermishandeling	Bureau Jeugdzorg, provincie NH	doorlopend	
	Preventie woninginbraken	Gemeente Haarlem, VVH/VHR	doorlopend	
	Wat gaan we extra doen?			
	Kennis over samenstelling bevolkingsgroepen Schalkwijk vergroten zodat instrumenten effectief en efficiënt kunnen worden ingezet.	Gemeente Haarlem, O&S	november 2012	
	Bekendheid vergroten meldpunt Leefbaarheid zodat inwoners makkelijker kunnen melden en de gemeente adequater kan handelen.	Gemeente Haarlem, Wijkzaken	2012	
	Maatwerk afval en vuil op straat, zodat verloedering afneemt.	Gemeente Haarlem, Wijkzaken	2012	
	Bewustzijn van de burger ten aanzien van preventie woninginbraken vergroten, wat moet leiden tot minder inbraken.	Gemeente Haarlem, Wijkzaken	2012	

Bedrijvigheid en veiligheid

Doelstelling	Wat doen we?	Regie	Planning
*Minder overlast locaties	Voortzetting Keurmerk Veilig Ondernemen	Gemeente Haarlem	doorlopend
	Wat gaan we extra doen?		
	Lik op stuk door de inzet van de Wet MBVEO, zodat potentiële daders uit het gebied en uit de groep worden gehaald en de overlast rond het winkelcentrum afneemt.	Gemeente Haarlem, VVH/VHR	2012

Jeugd en Veiligheid

Doelstellingen	Wat doen we?	Regie	Planning
*Afname jeugdoverlast	Persoonsgerichte aanpak (overlast)	Gemeente Haarlem	doorlopend
*Afname jeugdcriminaliteit	Groepsgerichte aanpak (overlast)	Gemeente Haarlem	doorlopend
*Afname van overlast en verloedering in Schalkwijk	Domeingerichte aanpak (overlast)	Gemeente Haarlem	doorlopend
*Minder jeugddelinquenten	Casusoverleg Veiligheidshuis (strafrecht)	Openbaar Ministerie	doorlopend
*Minder zeer actieve veelplegers	Aanpak alcohol en drugs	Gemeente Haarlem, afdeling VVH/VHR	doorlopend
	Aanpak Veilig in en om scholen	Gemeente Haarlem, afdeling JOS	doorlopend
	Wat gaan we extra doen?		
	Ontwikkelen gemeenschappelijke visie op Jeugd en Veiligheid, waarbij afspraken tussen de gemeente en de partners worden aangescherpt, zodat instrumenten effectiever kunnen worden ingezet.	Gemeente Haarlem, afdeling VVH/VHR	september 2012
	Aanscherpen Beke methode (groepsanalyse) zodat maatregelen effectiever kunnen worden ingezet.	Gemeente Haarlem, afdeling VVH/VHR	september 2012
	Het gebruik van rolmodellen in de wijk die een voorbeeldfunctie vervullen voor de jeugd.	Gemeente Haarlem, afdeling JOS	doorlopend
	Sterkere focus op individuele overlastgevende jongeren (18+), zodat deze een meer persoonsgerichte aanpak krijgen met als doel overlast terug te dringen.	Gemeente Haarlem, afdeling VVH/VHR	2012
	Vergroten tijdige signalering en aanpak risicovolle 12-minners structureren, zodat toekomstig overlastgevend of crimineel gedrag door deze groep kan worden voorkomen.	Gemeente Haarlem, afdeling VVH/VHR	2012

3. Veilige woon- en leefomgeving

3.1 Probleemanalyse

In Schalkwijk is de buurtverloedering (hondenpoep, rommel op straat, vernieling en bekladding) groter dan in andere Haarlemse wijken. De bewoners in Schalkwijk geven buurtverloedering het cijfer 5,3 tegenover 4,1 voor heel Haarlem, waarbij een hogere score voor meer verloedering staat. Dit wordt voor een belangrijk deel beïnvloed door vuil en rommel op straat en jeugdoverlast. Daarnaast voelen in Schalkwijk meer mensen zich onveilig in de buurt dan gemiddeld in Haarlem. Van de bewoners in Schalkwijk voelt 60% zich veilig in de eigen buurt tegenover 75% in heel Haarlem. Bewoners blijven vaker 's avonds thuis of mijden plekken vanwege een veronderstelde onveilige omgeving. Van de bewoners in Schalkwijk blijft 25% in de avond thuis vanwege onveiligheidsgevoelens tegenover 17% in heel Haarlem. Toch wordt de woonomgeving in Schalkwijk door het merendeel van de bewoners wel als prettig ervaren. De sociale kwaliteit (betrokkenheid van bewoners bij de buurt, de kwaliteit van sociale netwerken, de mate van informele controle) in Schalkwijk is minder dan gemiddeld in Haarlem. De bewoners in Schalkwijk geven voor sociale kwaliteit het cijfer 5,7 tegenover 6,1 in heel Haarlem. Daarentegen wordt door de professionals in de wijk aangegeven dat bewoners zich op sociaal niveau wel binnen de eigen gemeenschap in de wijk goed organiseren. Bij de professionals is geen zicht op de samenstelling, opleidingsniveau, wensen en verlangens van de verschillende bevolkingsgroepen.

Het aandeel delicten ten opzichte van het Haarlems gemiddelde is vooral hoger in de Europawijk en de Boerhaavewijk. Het winkelcentrum en de nabijgelegen halte van de Zuidtangent hebben een negatieve aantrekkingskracht op criminaliteit, waar met name 'kleine' veelvoorkomende criminaliteit (zakkenrollerij, vernieling, fietsendiefstal) vaak gerapporteerd wordt. Daarnaast vormt woninginbraak een voornaam probleem in Schalkwijk. Opmerkelijk is daarnaast dat in Schalkwijk relatief vaak incidenten 'vernieling aan openbare gebouwen' gerapporteerd worden, hoewel professionals dit beeld niet herkennen. Geweldsincidenten laten een diffuus beeld zien: cijfers over slachtofferschap en incidentenregistraties geven een ernstiger beeld dan aangiftecijfers, die gemiddeld zijn ten opzichte van Haarlem. Huiselijk geweld vindt relatief vaak plaats in Schalkwijk. Dit wordt door professionals bevestigd, waarbij zij wel aangeven een dalende trend te zien.

3.2 Aanpak van 'Veilige woon- en leefomgeving'

In het domein Veilige Woon- en Leefomgeving zijn binnen de aanpak vier hoofdlijnen te onderscheiden.

- 1) Infrastructuur
- 2) Investerings in sociale kwaliteit
- 3) Investerings in fysieke kwaliteit
- 4) Aanpak specifieke criminaliteitsfenomenen

Infrastructuur

De infrastructuur rondom veiligheid in de wijk is het organisatorische kader voor de aanpak van wijkveiligheid, de communicatie met bewoners en andere partijen daarover, en de intake van meldingen, klachten e.d.

Om de leefbaarheid en veiligheid in Schalkwijk te waarborgen is het van belang de wensen van de bewoners te kennen. Via meerdere formele en informele kanalen komen opmerkingen en wensen van bewoners bij de gemeente en haar partners terecht. In Schalkwijk is een aantal instrumenten aanwezig die tot doel hebben bewonersparticipatie te faciliteren.

Activiteiten infrastructuur	preventie	repressie	nazorg
Wijkraden	x		
Meldpunt Leefomgeving	x	x	x

Kernteam Fysiek	x		x
Kernteam Leefbaarheid en veiligheid	x	x	
Wijkcontracten	x		
Stadsdeelregisseur	x		x

Investerings in sociale kwaliteit

De sociale kwaliteit wordt op de eerste plaats gevormd door bewoners. Daarnaast hebben vele partners zoals verenigingen, jongeren- en opbouwwerk, zelforganisaties en scholen invloed op de sociale kwaliteit van Schalkwijk. Het gaat echter te ver om te spreken van een samenhangende ‘aanpak’ van de sociale kwaliteit. Wel is er een aantal vanuit de gemeente georganiseerde activiteiten te benoemen die hier nadrukkelijk mee in verband staan.

Activiteiten ‘investerings in sociale kwaliteit’	preventie	repressie	nazorg
Wijkcoach (in het kader van Hof 2.0; pilot Boerhaavewijk)	x		
Subsidie bewonersinitiatieven	x		
Sociale teams	x		x

Vanuit het oogpunt van sociaal maatschappelijke ondersteuning wordt met het project Hof 2.0 een nieuwe weg in geslagen door de gemeente. Doel hiervan is de maatschappelijke ondersteuning dichterbij de burger te brengen en tegelijkertijd te bezuinigen op (onnodige) uitgaven. De wijkcoach vormt in dit verband het aanspreekpunt van en naar de burger. Begin 2012 wordt met deze opzet aangevangen.

Investerings in fysieke kwaliteit

De kwaliteit van de fysieke leefomgeving krijgt aandacht in de programmabegroting 2012 – 2016, waarin de algemene doelen voor 2016 worden benoemd. Hierin staat aangegeven dat er naar gestreefd wordt om het huidige kwaliteitsniveau van de openbare ruimte te behouden. Ten aanzien van het beheer en onderhoud van de fysieke leefomgeving staat de gemeente (SZ en WZ) een wijkgerichte en vraaggestuurde werkwijze voor. Dagelijks Wijkbeheer & Techniek (DB&T) van de afdeling WZ is verantwoordelijk voor de afvalverzameling en reiniging in de wijk. De fysieke reiniging wordt gedaan door externe partij Spaarnelanden. De eerder besproken vormen van bewonersparticipatie zijn beschikbaar om op de klachten en opmerkingen van bewoners te reageren.

Naast de kwaliteit van de fysieke leefomgeving wordt de fysieke kwaliteit beïnvloed door het beleid Stedelijke Vernieuwing. Schalkwijk is één van de drie Haarlemse wijken die centraal staan in het Stedelijk Vernieuwingsbeleid. Reeds is gestart met het project Schalkwijk 2000+, waarin op meerdere terreinen (groen, wegen en verkeer, winkelcentrum, nieuw watersysteem) bouwprojecten worden ondernomen. Andere fysieke projecten die in Schalkwijk ondernomen worden staan opgenomen in het Stadsdeluitvoeringsprogramma 2012.

Activiteiten ‘investerings fysieke kwaliteit’	preventie	repressie	nazorg
<i>Wijkraden</i>	x		
Meldpunt Leefomgeving	x	x	x
Gebiedsteam/kernteam Fysiek	x		x
<i>Ruimtelijke ontwikkeling</i>			
Schalkwijk 2000+	x		
Stadsdeluitvoeringsprogramma Schalkwijk	x		

Aanpak van specifieke criminaliteitsfenomenen

De aanpak van objectieve veiligheid en specifieke criminaliteit wordt vooral gedaan door de politie, die binnen landelijke en regionale kaders prioriteit kan geven aan bepaalde vormen van criminaliteit. Politie Basisteam Haarlem Spaarne Oost is op de eerste plaats gebonden aan landelijke doelstellingen: de aanpak van criminele jeugdgroepen en aanpak van delicten met een hoge impact op het slachtoffer (overvallen, straatroof, woninginbraken en geweld). Daarnaast wordt prioriteit gegeven aan de regionale top-5 misdrijven: diefstal uit woning, diefstal uit auto, fietsendiefstal, vernieling en

zaakbeschadiging, en tot slot overige diefstal. Op lokaal niveau wordt binnen het kader van IVH 2012-2016 prioriteit gegeven aan het project ‘Vallende Bladeren’. Dit is een persoonsgerichte aanpak rondom een aantal veelvoorkomende delicten, waarbij de nadruk ligt op drugsgelateerde delicten. Onder 3.2 Criminele Jongeren wordt dit verder besproken. Naast politie- inzet worden voor een aantal type criminaliteit extra activiteiten ondernomen.

Huiselijk geweld en kindermishandeling

In 2009 is de Implementatienota beleid huiselijk geweld in de veiligheidsregio Kennemerland vastgesteld. De hierin opgenomen ambities worden in de periode 2010-2012 uitgerold. Een aantal speerpunten is reeds gerealiseerd, zoals de invoering van crisisinterventie in het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod door het Steunpunt Huiselijk Geweld. In 2011 is deze wet in Haarlem 11 maal toegepast, waarvan 5 keer in werkgebied Spaarne Oost. 4 maal betrof dit een samenloop van strafrechtelijke zaken en 1 keer is deze preventief toegepast. Ten aanzien van kindermishandeling is eind november 2011 het Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling in Haarlem geopend.

Woninginbraak

Met betrekking tot woninginbraak heeft de politie aan preventieve zijde actie ondernomen middels het project ‘voetstappen’, waarbij bewoners bewust worden gemaakt van de risico’s die zij lopen. Door de politie Spaarne Oost is daarnaast extra ingezet op woninginbraken door gericht te surveilleren en daardoor de heterdaadkracht te verhogen. Dit heeft eind 2011 geleid tot veel aanhoudingen van (over het algemeen jonge) woninginbrekers. In januari 2012 is een regionale verkennende bijeenkomst gehouden over de samenwerking tussen gemeente, woningcorporaties en politie bij de aanpak van woninginbraken. Daarnaast wordt in het kader van het Grote Steden beleid door de gemeente ingezet op een brede toepassing van het instrument Politiekeurmerk Veilig Wonen.

Activiteiten specifieke criminaliteitsfenomenen	preventie	repressie	nazorg
<i>Huiselijk geweld</i>			
Invoering crisisinterventie door het Steunpunt Huiselijk Geweld	x	x	x
Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling	x	x	x
<i>Woninginbraak</i>			
Politiekeurmerk Veilig Wonen	x		
Voetstappenproject (politie)	x		

3.3 Conclusie en extra activiteiten

De kennis over de samenstelling van de bevolkingsgroepen is onvoldoende

Voor een gerichte aanpak is het noodzakelijk inzicht te hebben in de samenstelling, opleidingsniveau, wensen en verlangens van de verschillende bevolkingsgroepen. Hierover is bij de professionals onvoldoende informatie bekend.

Infrastructuur goed; bekendheid mogelijk groter

Wat betreft bewonersparticipatie lijken voldoende platforms te bestaan om wensen of klachten onder de aandacht van de betrokken gemeentelijke partijen te brengen. Opvallend hierbij is wel dat het percentage meldingen ‘handhaving / toezicht, overlast in de openbare ruimte’ bij het Meldpunt Leefomgeving in Schalkwijk relatief laag is in vergelijking met resultaten uit de Omnibus over het voorkomen van overlast. Dit steunt het vermoeden dat een deel van de bewoners in Schalkwijk de weg naar, of de mogelijkheden van het Meldpunt Leefomgeving niet kent.

Fysieke kwaliteit niet goed; huidige aanpak onvoldoende toereikend

De buurtverloedering is in Schalkwijk hoger dan in andere stadsdelen. Voor een belangrijk deel wordt dit beïnvloed door vuil, rommel en hondenpoep op straat. De huidige aanpak van vuil en afval op straat lijkt niet toereikend. Ondanks dat de informatievoorzieningen (infrastructuur) er zijn, blijft de

aanwezigheid van zwerfvuil en rommel op straat een onverminderd grote rol in de leefbaarheidsbeleving spelen.

Woninginbraak probleem; aanpak vooralsnog beperkt tot politie

Het aantal woninginbraken in Schalkwijk is relatief hoog in vergelijking met Haarlem. Voor een deel wordt dit verklaard door de inbraakgevoelige (hoog)bouw die Schalkwijk kenmerkt. De aanpak is voornamelijk repressief van aard en kent een beperkt preventief karakter in de toepassing van het Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW). Begin 2012 wordt op initiatief van de Politie Kennemerland een intensievere samenwerking met de gemeente voorgenomen, waarin mogelijke andere acties worden verkend.

Bovenstaande conclusies ten aanzien van de huidige aanpak van Veilige Woon- en Leefomgeving leiden tot extra activiteiten, zoals hieronder weergegeven.

Kennis over samenstelling bevolkingsgroepen Schalkwijk vergroten zodat instrumenten effectief en efficiënt kunnen worden ingezet

Toelichting	In samenwerking met de partners voert de gemeente een kwalitatieve analyse uit. Kennis over samenstelling bevolkingsgroepen Schalkwijk vergroten zodat instrumenten effectief en efficiënt kunnen worden ingezet.
Regie	Gemeente Haarlem, afdeling Onderzoek en Statistiek
Partners	Politie, Openbaar Ministerie, Street Corner Work, stichting DOCK, woningbouwcorporaties
Gereed	November 2012

Bekendheid vergroten meldpunt Leefbaarheid zodat inwoners makkelijker kunnen melden en de gemeente adequater kan handelen

Toelichting	Bekendheid vergroten van het meldpunt Leefbaarheid zodat de gemeente adequaat kan handelen en de inwoner inspraak heeft. In te vullen door Wijkzaken
Regie	Gemeente Haarlem, Wijkzaken
Partners	
Looptijd	2012

Maatwerk afval en vuil op straat, zodat verloedering afneemt

Toelichting	In te vullen door Wijkzaken
Regie	Gemeente Haarlem, Wijkzaken
Partners	Politie en VVH/VHR
Looptijd	2012-2014

Bewustzijn van de burger ten aanzien van preventie woninginbraken vergroten, wat moet leiden tot minder inbraken

Toelichting	Onder de aandacht brengen van het Politie Keurmerk Veilig Wonen, zodat het bewustzijn van de burger vergroot wordt, wat moet leiden tot minder inbraken.
Regie	Gemeente Haarlem, VVH/VHR
Partners	Gemeente en woningbouwcorporaties
Looptijd	2012-2014

4. Bedrijvigheid en Veiligheid

4.1 Probleemanalyse

In en rondom het winkelcentrum vindt relatief veel overlast en kleine criminaliteit plaats. Met name veelvoorkomende criminaliteit zoals vermogensdelicten en vernieling vinden hier relatief veel plaats. Voor een deel is de problematiek verklaarbaar. Daar waar veel mensen en goederen bijeenkomen, valt voor een dader veel te ‘halen’. De daders van kleine criminaliteit zijn voornamelijk jongeren. Het merendeel van de bezoekers geeft aan zich veilig te voelen in het winkelcentrum, maar zich soms te storen aan overlastgevende jongeren. Bij bedrijven rondom het winkelcentrum signaleert de politie de laatste tijd een kleine toename aan inbraken, waarvan zij vermoeden dat lokale criminele jongeren hiervan de daders zijn.

4.2 Aanpak ‘Bedrijvigheid en Veiligheid’

De politie voert in samenwerking met HOO extra toezicht uit in en rondom het winkelcentrum Schalkwijk. Onderdeel hiervan is de aanpak Structurele Overlast Maatregelen, waarin de wijkagent in overleg met bewoners en op basis van wijkscans de meest overlastgevende locaties bepaalt en hier vervolgens een plan van aanpak op maakt. HOO voert hierop toezicht uit. Daarnaast worden door jongerenwerkers activiteiten aangeboden tijdens momenten waarop normaal gesproken relatief veel overlast wordt gerapporteerd. Op deze tijden houdt HOO extra toezicht en spreekt jongeren aan op overlastgevend gedrag.

Door de politie wordt aangegeven dat de overlast rondom het winkelcentrum door extra inspanningen van HOO en politie beheersbaar is geworden. Bij zowel toezicht en handhaving, als bij de recherche gaat extra aandacht uit naar de ‘leiders’ van de groep.

Door de politie is aangegeven dat extra waakzaamheid wordt betracht met betrekking tot bedrijfsinbraken rondom het winkelcentrum. In 2010 is Winkelcentrum Schalkwijk opnieuw gecertificeerd door het Keurmerk Veilig Ondernemen.

In Schalkwijk worden, net als in andere delen van Haarlem, alle horeca aanvragen gescreend met behulp van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB).

Activiteiten	preventie	repressie	nazorg
Wet BIBOB	x		
Voortzetting Keurmerk Veilig Ondernemen	x		
Structurele Overlast Maatregelen (zie 3.1)		x	

4.3 Conclusie en extra activiteit

Cumulatie problematiek

In en rondom het winkelcentrum cumuleert de problematiek. Met name veelvoorkomende criminaliteit zoals vermogensdelicten en vernieling vinden hier relatief veel plaats. Overlast rondom het winkelcentrum vindt ook plaats, maar is volgens de politie relatief beheersbaar door extra inzet van politie, HOO en geboden activiteiten door jongerenwerk. Voor een deel is de problematiek verklaarbaar. Daar waar veel mensen en goederen bijeenkomen, valt voor een dader veel te ‘halen’. Met betrekking tot de aanpak van de problematiek betekent dit, dat wanneer ernaar gestreefd wordt de problematiek rond dit centrum te verminderen, de inzet niet slechts evenredig aan de concentratie van mensen en goederen moet zijn, maar meer dan dit.

De daders van kleine criminaliteit zijn voornamelijk jongeren. In dit verband lijkt het toezichthouden in combinatie met het bieden van activiteiten door jongerenwerkers een zinvolle constructie. Op deze wijze worden mogelijke daders van potentiële doelwitten gescheiden. Futurzz, het jongeren centrum

van DOCK, trekt in dit verband steeds meer jongeren aan die zich daar welkom voelen, hetgeen een positieve invloed heeft op het verminderen van overlast.

Wet MVBEO biedt kansen in persoons- en domeingerichte aanpak

Een domeingerichte benadering lijkt zinvol. De recente mogelijkheid van toepassing van de Wet Maatregelen Bestrijding Voetbalvandalisme en Ernstige Overlast (MVBEO) biedt de burgemeester de mogelijkheid een nieuw instrument in het verminderen van de problematiek rondom het winkelcentrum in te zetten. Door een gebiedsverbod op te leggen aan structurele overlastplegers, die ook in kleine criminaliteit actief zijn, worden potentiële daders uit het gebied én uit de groep gehaald.

Bovenstaande conclusie ten aanzien van de huidige aanpak van Bedrijvigheid en Veiligheid leiden tot een extra activiteit, zoals hieronder weergegeven.

Inzetten van Wet MBVEO	
Toelichting	De Wet Maatregelen Bestrijding Voetbalvandalisme en Ernstige Overlast (MVBEO) is een nieuw instrument bij het verminderen van de problematiek rondom het winkelcentrum. Door een gebiedsverbod op te leggen aan structurele overlastplegers, die ook in kleine criminaliteit actief zijn, worden potentiële daders uit het gebied én uit de groep gehaald.
Regie	Gemeente Haarlem
Partners	Politie, Jeugdreclassering en Openbaar Ministerie
Looptijd	2012

5. Jeugd en Veiligheid

5.1 Probleemanalyse

Dit thema heeft betrekking op de overlast van groepen jongeren. De groepen jongeren veroorzaken geluidsoverlast, kunnen intimiderend aanwezig zijn, laten zwerfvuil achter en plegen eventueel vernielingen en andere vormen van kleine criminaliteit. Soms plegen ze ook zwaardere vormen van criminaliteit – het betreft dan zogenaamde ‘criminele jeugdgroepen’.

Jeugdoverlast en -criminaliteit vormen de rode draad door de sociale veiligheidsproblematiek in Schalkwijk. Een relatief kleine groep jongeren lijkt verantwoordelijk te zijn voor het grootste deel van de overlast en criminaliteit. Er lijkt sprake te zijn van een groep van 60 tot 80 problematische jongeren die in wisselende samenstelling groepen vormen en zich concentreren rondom hanglocaties, vaak in de buurt van het winkelcentrum of supermarkten. Binnen deze problematische groep jongeren zijn er frequent actieve criminele jongeren. Zij worden verantwoordelijk gehouden voor een groot deel van de veelvoorkomende criminaliteit (vernieling, fietsendiefstal, diefstal uit auto, winkeldiefstal en zakkenrollerij), en zijn daarnaast betrokken bij woninginbraak, drugshandel en geweldsdelicten. Woninginbraak en (huiselijk) geweldsincidenten komen ten opzichte van Haarlem relatief vaak voor in Schalkwijk. Bij professionals bestaan bijzondere zorgen over de jongste groep overlastgevende jeugd, de 8-15 jarigen. Verwacht wordt dat over een paar jaar deze groep een groot probleem gaat vormen, ernstiger dan dat de problemen nu zijn met de huidige 18+ groep. Naast jongeren bestaat in Schalkwijk een kleine groep harddruggebruikers / veelplegers die betrokken zijn bij vermogensdelicten, waaronder woninginbraak. Tot slot wordt een lichte toename in drugshandel gesignaleerd, waar vooral jongeren en jongvolwassenen bij betrokken zijn.

5.2 Aanpak ‘Jeugd en Veiligheid’

Nota ‘de Jeugd van Schalkwijk’

Op verzoek van de commissie Samenleving is in januari 2011 de nota ‘de Jeugd van Schalkwijk’ opgesteld. Hierin is voor vijf leefgebieden nagegaan wat de staat is van de jeugd in Schalkwijk ten opzichte van de jeugd in Haarlem:

- Vrije tijd
- School
- Leefomgeving en veiligheid
- Gezondheid
- Werk

Daaropvolgend zijn per leefgebied adviezen voor een programmatische aanpak gegeven. In deze nota is de basis gelegd voor een brede integrale aanpak. In de nota wordt aangegeven dat binnen de programmagroep jeugdbeleid de acties op de verschillende domeinen worden gecoördineerd en de resultaten gemonitord. De aanpak die hierna beschreven wordt raakt voor het grootste deel het leefgebied ‘leefomgeving en veiligheid’. Toch zijn er binnen de aanpak de nodige raakvlakken met de andere vier leefgebieden. Zoals in de nota wordt opgemerkt: ‘De optelsom van beleidsterreinen is meer dan de afzonderlijke delen’.

5.2.1 Aanpak ‘Overlastgevende Jeugd’

De aanpak van problematische jeugdgroepen in Schalkwijk rust op de veronderstelling dat het overgrote deel van jeugdoverlast in groepsverband plaatsvindt.³ Daarom is de aanpak van jeugdoverlast op de eerste plaats groepsgericht. Centraal in de aanpak is het Jeugd Groepen Overleg

³ In het handboek aanpak jeugdgroepen: ‘Aanpak van problematische Jeugdgroepen’ (2010) staat de aanpak van jeugdgroepen beschreven.

van Schalkwijk. De kernpartners van dit overleg zijn de gemeente, politie, jongerenwerk, Streetcornerwork en de netwerkcoördinator jeugd. De partners maken met elkaar een brede analyse van de probleemgroepen en de individuele jongeren. Op de eerste plaats baseert de probleemanalyse zich op de shortlist jeugdgroepen van de politie op basis van de Beke Shortlistmethode. Dit beeld wordt aangevuld of bijgesteld op basis van informatie van politie, handhavers en jongerenwerkers maar ook bewoners, andere jongeren en scholen. Aan de hand van de probleemanalyse in het JGO wordt een groep als overlastgevend, hinderlijk of crimineel geëvalueerd. Indien sprake is van een criminele groep, heeft de politie een trekkersrol in de aanpak. Bij hinderlijke en overlastgevende groepen is de gemeente hierin leidend. Op grond hiervan stellen zij een integraal plan op met de volgende onderdelen:

- Groepsgerichte aanpak
- Domeingerichte aanpak
- Persoonsgerichte aanpak

De aanpak van jeugd en veiligheid kent vele betrokken actoren, projecten en activiteiten. Een opsomming hiervan geeft weinig inzicht in de verhoudingen en de organisatorische inbedding. Dit laat zich beter illustreren aan de hand van figuur 2.

<Invoegen Afbeelding Aanpak Jeugdoverlast >

‘Plan - Do - Check’ cyclus

In het JGO worden per domein plannen van aanpak opgesteld per groep, locatie of individu en worden de hiervoor verantwoordelijke partners aan de plannen gekoppeld. Zeswekelijks komt het JGO bij elkaar en worden de resultaten van de aanpak besproken waarna de cyclus opnieuw plaatsvindt. Bepaalde onderdelen van de aanpak richten zich volledig op de problematische jongeren. Andere activiteiten hebben meer verwevenheid met de vijf leefgebieden. Doel is om de problematische groep jeugd te verminderen en hen hier uit te houden of halen, hetzij door meer aansluiting op de vijf leefgebieden te bewerkstelligen, hetzij door repressie. In onderstaand overzicht staan de activiteiten per domein weergegeven.

Activiteiten aanpak Overlastgevende Jeugd	preventie	repressie	nazorg
<i>Coördinerende actoren</i>			
Jeugd Groepen Overleg (JGO)	x	x	x
Netwerkcoördinator Jeugd	x	x	x
<i>Groepsgerichte aanpak</i>			
Streetcornerwork (groepsbenadering)	x		
Jongerenwerk (DOCK)	x		
Betrokkenheid ‘Ouders Tegendraadse Jeugd’ (Uitgevoerd door Halt)	x	x	x
Bikerteam Jeugdoverlast (HOO)	x	x	
<i>Persoonsgerichte aanpak</i>			
Streetcornerwork (individuele begeleiding)	x		
Structurele Overlast Maatregelen (SOM)		x	
Veiligheidshuis JCJ (Top 20 Schalkwijk)	x	x	x
Jongerenwerk	x		
Stichting Halt Kennemerland (pre-justitieel aanbod)	x	x	x
Netwerkoverleg (Pilot rondom 12-minners Leonardo da Vinciplein)	x	x	x
InBalans (ZWIND) Toeleidingsproject.	x		
<i>Domeingerichte aanpak</i>			
Fysieke maatregelen			
Structurele Overlastmaatregelen (SOM)		x	

Uitgangspunt is dat de toepassing van – een groot deel van – deze activiteiten wordt gecoördineerd vanuit het JGO. Voor een groot deel gebeurt dit ook. Daarnaast bestaan overlegstructuren (netwerk

12+, Veiligheidshuis) waarin buiten het JGO casuïstiek wordt overlegd. Tussen deze overlegstructuren bestaat overlap. Hoewel er veel samenwerking plaatsvindt tussen de verschillende diensten, overleggen en samenwerkingsverbanden, bestaat wel de indruk dat op bepaalde problematiek regelmatig ad-hoc en improviserend gereageerd wordt. Dit komt niet door een verkeerde opzet of uitvoering van het JGO, eerder lijkt het te ontbreken aan een gedeelde visie bij de uitvoerende medewerkers.

Wat allemaal aan activiteiten wordt ondernomen is vooral goed. De aanpak van jeugdoverlast staat redelijk 'op poten'. Toch bestaat behoefte aan een uniforme benadering met een duidelijke regievoering en verdeling van verantwoordelijkheden. Het ontbreken van een heldere structuur, visie en taakverdeling zorgt geregeld voor frustratie.

Aanpak Da Vinciplein

In de aanpak worden zorgen geuit om een jonge groep problematische jongeren (8-15 jaar). Veel van deze jongeren vallen niet onder het bereik van het jeugdstrafrecht. Daarom beperkt de aanpak zich met name tot het aanbieden van zorg. Rondom een groep jonge jongeren bij het Leonardo Da Vinciplein in Meerwijk is binnen de overlegstructuur van het netwerkoverleg en in samenwerking met betrokkenen een gezamenlijk plan van aanpak opgesteld. Hierin stond het in kaart brengen van de gezinsproblematiek waar de jongere deel van uit maakt centraal. De gezinnen zijn uit naam van de burgemeester aangeschreven over de problemen van hun kind. Vervolgens heeft Halt ouderbezoeken afgelegd en opvoedondersteuning aangeboden. Als het gedrag van de jongere niet wordt aangepast, wordt een zorgmelding gemaakt en volgt een eventuele ondertoezichtstelling. Na deze 'integrale gezinsbenadering' neemt de overlast af, wordt door omwonenden aangegeven, mede doordat de jongeren gevolgd worden in doen en laten.⁴ Bovendien blijken de ouders zeer geïnteresseerd in de geboden opvoedondersteuning. Het is de bedoeling deze benadering ook in andere wijken in Schalkwijk toe te passen.

Aansluiting hulpvraag / hulpaanbod problematische jongeren

In de 'frontlinie' staan een aantal partijen die de brug proberen te slaan tussen de hulpvraag van de jongeren enerzijds, en het aanbod van verschillende instanties anderzijds. Dit betreft voornamelijk jongerenwerk, streetcornerwork en een toeleidingsproject, uitgevoerd door ZWIND / InBalans. Ook het project 'Nieuwe Kansen', uitgevoerd door welzijnsorganisatie Kontext speelt een rol in Schalkwijk. In 2011 heeft Kontext in Schalkwijk 39 jongeren begeleid.

Het jongeren centrum Futurzz (voormalig Prisma) trekt een steeds grotere groep jongeren aan die zich daar welkom voelt. Het simpele feit dat wanneer problematische jongeren in het jongeren centrum zijn, zij niet op straat voor overlast zorgen is hiervan een belangrijke winst. Het toeleiden van deze jongeren naar vrijwillige zorg blijft wel lastig, zo geven medewerkers van jongerenwerk en streetcornerwork aan. Uit gesprekken met streetcornerwork en jongerenwerk blijkt dat veel jongeren schuw zijn tegenover welke vorm van zorg of overheidshulp dan ook. Jongeren zien een hoge drempel om zorg of andere hulp te vragen en of te accepteren. Enerzijds komt dit door het groepsproces, waarin het 'not done' is om hulp van de overheid te vragen, maar anderzijds ook doordat jongeren door de veelheid aan instanties en hulpwegen door de bomen het bos niet meer zien. Er lijkt behoefte te zijn aan een centraal aanspreekpunt. Daarbij moet worden opgemerkt, zo leert de ervaring, dat zelfs als een centraal punt bestaat (vb. jongerenloket), de jongere hier doorgaans niet uit eigen beweging heen gaat.

Het toeleidingsproject InBalans lijkt hierop een positieve uitzondering te bieden, waar jongeren geregeld zichzelf aanmelden voor begeleiding bij het zoeken naar een baan of opleiding. De toegankelijkheid van InBalans heeft waarschijnlijk te maken met de vertrouwenspositie van de uitvoerend medewerker in de niet-westerse gemeenschap in Schalkwijk. In 2012 wordt de regie over de toeleiding naar InBalans meer nadrukkelijk gevoerd door de gemeente. Ook wanneer een jongere zichzelf aanmeldt, overlegt InBalans met de gemeentelijke netwerkcoördinator jeugd of voor de betreffende jongere een traject mag worden ingezet in overeenstemming met de prioriteiten van VHR.

⁴ Rapportage problematische jeugdgroepen in de gemeente Haarlem. November 2011, Regiopolitie Kennemerland.

De inzet van streetcornerwork is tweeledig. Ten eerste is zij door de gemeente ingehuurd om de jeugdproblematiek in kaart te brengen en vertrouwen te winnen bij de jongeren. Daarnaast zet zij in op individuele begeleiding van jongeren. Dit kan zijn een dienstverlenend begeleidingstraject uitgevoerd door de veldwerker van streetcornerwork, maar kan ook een eenmalig advies of een doorverwijzing naar een andere partner betreffen. Het is de bedoeling dat de inzet van individuele begeleiding voor jongeren bepaald wordt door de netwerkcoördinator jeugd, in overeenstemming met streetcornerwork en andere partners. Hierbij zouden in principe de prioriteiten van VHR - het verminderen van overlast - gevolgd moeten worden. In de praktijk blijkt dat de inbreng van individuele jongeren door streetcornerwork in het JGO enigszins ongestructureerd verloopt. In ieder geval bestaat op dit punt geen duidelijke regie van de gemeente over de inzet van individuele begeleiding. Streetcornerwork bepaalt nu voor het overgrote deel zelf met wie zij een individueel traject aangaat, terwijl de bedoeling toch is dat de gemeente in deze de prioriteiten bepaalt.

5.2.2 Aanpak 'Criminele Jeugd / Individuele Criminele Jongeren'

Hoewel de problematische groep jongeren uit zowel overlastplegers als crimineel actieve jongeren bestaat, is in de aanpak onderscheid in de regievoering. De strafrechtelijke aanpak van criminele jongeren vindt plaats onder regie van het OM, de aanpak van overlastgevende jeugd onder regie van de gemeente. Wanneer in het JGO jongeren worden besproken waarvoor een strafrechtelijke benadering meer wenselijk is, worden deze overgenomen door het OM binnen de overlegstructuur van het Veiligheidshuis.

De instrumenten in de aanpak gelden niet voor alle leeftijdsgroepen. 12-minners vallen niet onder het jeugdstrafrecht. Wel bestaat voor minderjarigen (tot 18 jaar) de mogelijkheid tot ondertoezichtstelling of uithuisplaatsing en toewijzing van een voogd. Voor 18-plussers geldt het volwassenenrecht en vervalt de mogelijkheid voor een gedwongen ondertoezichtstelling. Vanaf deze leeftijd zijn zorgmogelijkheden voornamelijk wilsafhankelijk.

Pilot Schalkwijk en vervolg aanpak

Begin 2011 is in het Veiligheidshuis Kennemerland gestart met een pilotaanpak van een deel van de overlastgevende jeugd in Schalkwijk.

De gemeente Haarlem heeft in samenwerking met politie, Streetcornerwork en jongerenwerk de overlastgevende jeugd in beeld gebracht vanuit de gemeentelijke groepsaanpak. Hierbij werd duidelijk dat de groep uit zo'n 80 tot 100 jongeren bestaat, waarvan een deel criminele jongeren die een grote invloed hebben op de rest van de groep. Van deze harde kern criminele jongeren waren er ongeveer twintig in beeld en met naam bekend bij de verschillende partijen uit het jeugdgroepenoverleg. De inzet op deze jongeren is vooral gericht geweest op het toeleiden naar zorg. Om de harde kern meer repressief aan te kunnen pakken heeft de gemeente Haarlem vanaf medio 2011 de samenwerking gezocht met justitiële partners in het Veiligheidshuis. Reden hiervoor was om voor deze specifieke groep – in aanvulling op de bestaande aanpak vanuit de gemeente en het lokale veld - een persoonsgebonden dossier op te bouwen en de betreffende jongeren waar mogelijk uit de groep te halen. Uitgangspunt was dat vanuit het Veiligheidshuis onderzocht kan worden of jongeren bijvoorbeeld nog straffen open hebben staan, of ze - al dan niet verplicht - voor speciale zorgtrajecten in aanmerking komen en of het mogelijk is een justitieel dossier op te bouwen zodat er een strafrechtelijke aanpak kan volgen: het opstellen van een 'scenario'.

Belangrijk resultaat van de pilot is dat alle informatie over de jongeren en gezinnen bij elkaar wordt gebracht waardoor hulpaanbod, begeleiding en justitiële maatregelen beter op elkaar afgestemd zijn. In de evaluatie is geconstateerd dat de mogelijkheden voor een daadwerkelijk andere aanpak en nieuwe maatregelen beperkt zijn, met name bij de jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar. Bijvoorbeeld doordat onvoldoende afspraken waren gemaakt over de samenwerking tussen justitiële partners en gemeenten (privacy wetgeving), over de regie en over het mandaat van deelnemers aan het overleg.

Op basis van onder de andere de ervaringen uit deze pilot is door justitiële partners en gemeenten gezamenlijk een nieuwe werkwijze ontwikkeld voor de aanpak van criminele jeugdgroepen en overlastgevendende jeugdgroepen met criminele leden. Eerste stap in deze nieuwe werkwijze is dat een integraal overleg op managementniveau een grondige analyse laat uitvoeren, een plan op hoofdlijnen maakt, de regie belegt bij één partner en medewerkers het mandaat geeft om dit uit te voeren. Uitvoerend wordt er vervolgens een team samengesteld van medewerkers die zoveel mogelijk direct in contact staan met de jongeren en hun ouders. In ieder geval zullen deelnemen: gemeente, OM, politie, Raad voor de Kinderbescherming, jeugdreclassering en reclassering.

De verschillende partners hebben het voornemen om als 'doorstart' van de pilot in het Veiligheidshuis de nieuwe werkwijze toe te passen op de inmiddels als crimineel gelabelde Evert Haverkortgroep. Daarbij wordt ook gekeken naar de ontwikkeling van het adolescentenstrafrecht en de mogelijkheden die dat biedt voor de aanpak van jongvolwassenen.

‘Vallende Bladeren’

Sinds 2011 wordt binnen de politie basisteam Spaarne Oost speciale capaciteit gewijd aan een persoonsgerichte benadering (project 'Vallende Bladeren'), waarvan de doelgroep vooral jongeren en jongvolwassenen zijn. Project 'Vallende Bladeren' is een persoonsgerichte aanpak, bedoeld om snel en effectief op te treden, waarbij de nadruk ligt op de aanpak van drugsgelateerde delicten. Binnen het project 'Vallende Bladeren' bestaat het deelproject 'Blauwe Bessen'. Dit betreft de inzet van politiecapaciteit rondom de 'Top 20 Schalkwijk'.

Politiebasisteam Spaarne Oost geeft aan dat aangehouden dealers vooral jongvolwassenen zijn, ouder dan 21 jaar. Wel zijn er signalen dat jongere jongeren voor dealers verdovende middelen afleveren op adressen.

Nazorg

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor nazorg na detentie. Het doel hiervan is de kans op recidive te verkleinen. In Kennemerland/Haarlem is nazorg aan ex-gedetineerden belegd bij het Veiligheidshuis. In het Veiligheidshuis komen justitiepartners, gemeenten en zorgpartners samen en vindt een koppeling en afstemming plaats tussen justitie- en zorg-trajecten.

Bij het coördinatiepunt Nazorg in het Veiligheidshuis komen alle detentiemeldingen binnen, zo'n 800 per jaar. Van elke gedetineerde wordt een persoonsgerichte aanpak gemaakt, in samenwerking met Dienst Justitiële Inrichtingen en ketenpartners. In de eerste plaats wordt ingezet op de 5 leefgebieden; ID-bewijs, huisvesting, inkomen, schulden en zorg. Voorbeeld hiervan is inzet op arbeidsreintegratie of acties ter behoud van de woning van een gedetineerde om dakloosheid te voorkomen. Er is speciale aandacht voor de jongvolwassen gedetineerden, veelplegers, en gedetineerden met complexe en/of multiproblematiek. Daarnaast vindt een casusoverleg plaats met medewerkers van reclassering, politie, gemeenten, Dienst Justitiële Inrichtingen en zorgpartners ten behoeve van de nazorg aan personen in een 2-jarige ISD-maatregel (Inrichting Stelselmatige Daders).

Activiteiten aanpak Criminele Jeugd	preventie	repressie	nazorg
Top 20 Schalkwijk (Politie-inzet: 'Vallende Bladeren' / 'Blauwe Bessen')		x	x
Nazorg			x
Veiligheidshuis Kennemerland: JCJ, ZJ	x	x	x

3.2.3 Aanpak 'Alcohol, Jeugd en Drugs / Veilig in en om School'

Om het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren tegen te gaan wordt een aantal activiteiten georganiseerd. De gemeente organiseert samen met de politie het project MUG, DOM, DOMST, waarin verschillende activiteiten worden ondernomen om overlast van jongeren in combinatie met alcohol te verminderen. Dit project kent zowel preventieve als repressieve elementen.

Door de Brijderstichting zijn de afgelopen jaren specifiek voor Schalkwijk preventieve activiteiten georganiseerd om de alcohol- en drugsproblematiek te verminderen. In 2011 zijn deze specifieke activiteiten niet gedaan. Dit jaar zijn twee voorlichtingen georganiseerd, één voor allochtone moeders en één voor allochtone vaders. Daarnaast zijn wervingsactiviteiten ondernomen bij het Haarlem

College. De Brijderstichting spreekt mensen uit Schalkwijk met verslavingsproblematiek, maar houdt geen registratie bij op wijkniveau.

VIOS samenwerkingsverband

Onder de noemer van het samenwerkingsverband Veilig in en om School (VIOS) wordt contact onderhouden tussen de verschillende scholen en Halt, Politie en gemeente. Bij alle scholen in het voortgezet onderwijs is een veiligheidscoördinator aangesteld. Door meerdere respondenten wordt aangegeven dat hierdoor het contact met de politie is vergemakkelijkt.

Binnen VIOS organiseert Halt activiteiten op het voortgezet onderwijs. In het Haarlem College wordt een pilot van een Agressie Regulatie Training (ART) uitgevoerd. Daarnaast worden medewerkers getraind op hoe zij om kunnen gaan met grensoverschrijdend gedrag door leerlingen. Voorts organiseert Halt spreekuren op scholen waarin de Halt afdoening op school wordt besproken. Dit wordt gedaan om voor de jongere eenduidigheid te scheppen.

Respondenten van het Haarlem College geven aan dat de instrumenten die de school heeft doorgaans toereikend zijn om problematiek op te vangen. Bovendien wordt opgemerkt dat leerlingen die in Schalkwijk buiten school voor overlast zorgen, op school niet noodzakelijkerwijs buiten de boot hoeven te vallen. Om een kleine groep leerlingen worden echter bijzondere zorgen gemaakt. Zoals eerder werd opgemerkt, zorgen deze voor een sfeer van intimidatie rondom school. Wanneer de school merkt dat deze jongens zich buiten de deur ophouden wordt hiervoor de politie gebeld, waarmee het contact overigens goed is. Toch is de politie niet bij machte tijdig en adequaat op deze meldingen te reageren, waardoor de jongens niet aangepakt worden en zich min of meer onaantastbaar wanen. De aanpak van deze kleine groep jongeren wordt daarom momenteel niet toereikend geacht.

Activiteiten aanpak Jeugd, alcohol en drugs / VIOS	preventie	repressie	nazorg
Jeugd alcohol en drugs			
MUG, DOM, DOMST	x	x	x
Voorlichting Brijderstichting	x		
Veilig in en om School			
VIOS samenwerkingsverband	x		
Multidisciplinair Centrum Kindermishandeling	x	x	x
Zorg Advies Team (ZAT)	x	x	x

5.3 Conclusie en extra activiteiten

De integrale aanpak van jeugdoverlast en –criminaliteit begint bij de vijf leefgebieden (vrije tijd, school, leefomgeving en veiligheid, gezondheid, werk) en achterliggende sociaal- economische factoren. Zodra jongeren op deze leefgebieden de aansluiting kwijt raken is er verhoogde kans dat zij terechtkomen in een ‘problematische’ groep jongeren die overlast veroorzaken en in wisselende mate crimineel actief zijn. Het is deze - relatief kleine - problematische groep jongeren waar de meeste aandacht in de aanpak van jeugdoverlast en -criminaliteit in Schalkwijk naar uitgaat. Op dit terrein worden momenteel veel goede initiatieven gevoerd. De veiligheidsanalyse en de gesprekken met professionals leren dat op een aantal gebieden verbeterpunten zijn te benoemen aanvullend op de huidige aanpak.

Behoeftte aan visie en duidelijke afspraken tussen de gemeente en haar veiligheidspartners

Voor een groot deel worden de activiteiten gecoördineerd vanuit het JGO Schalkwijk. Daaromheen wordt door zowel de gemeente als partners vooral ad-hoc en improviserend gereageerd. Hierdoor ontstaat de indruk dat het aan een uniforme benadering of structuur ontbreekt. ‘Iedereen doet maar wat’, is zo nu en dan de teneur. Het ontbreekt vaak aan duidelijke afspraken tussen de gemeente en haar veiligheidspartners. Toch lijkt het gebrek aan een duidelijke blauwdruk ook een kracht te zijn van de huidige aanpak. De jeugdproblematiek is dermate veranderlijk en dynamisch dat een te grote

structurering niet op zijn plaats lijkt. Met name de groep 12 tot 18 jarigen lijkt goed te worden bereikt. Wel lijkt er behoefte aan een door alle partners gedeelde visie.

Beke Shortlistmethode niet accuraat

De groepsgerichte benadering van de Beke methode lijkt weliswaar werkzaam wanneer het gaat om het gezamenlijk aanwijzen van probleemjongeren, maar labelling op basis van de driedeling is bij professionals omstreden. De jeugdproblematiek wordt voor het grootste deel veroorzaakt door een problematische groep van ongeveer 80 jongeren die in wisselende samenstelling groepen vormen. Hoe in de beleidsstukken over schijnbaar helder afgebakende jeugdgroepen wordt gesproken doet geen recht aan de werkelijkheid. Bovendien wordt aan de groepen een label gehangen waar professionals zich lang niet altijd in herkennen. Het zijn vooral de individuele jongeren die de ernst aangeven, niet de groepen.. Dit bevestigt enerzijds de positieve werking van het JGO, waarin een gezamenlijk gedragen beeld van de problematiek wordt gecreëerd, maar geeft anderzijds aanleiding om de Beke shortlistmethode aan te scherpen.

Meerwaarde 'Top 20 Schalkwijk' beperkt zich vooral tot informatiedeling

De persoonsgerichte benadering vanuit de gemeente, het Veiligheidshuis en de politie sluit aan bij de problematiek en lijkt daarom zinvol. De meerwaarde van de 'Pilot Schalkwijk' en het medialabel 'Top 20 Schalkwijk' beperkt zich vooral tot de gedeelde informatievoorziening, waarbij signalen over zorg en straf samenkomen. Hierdoor wordt de context rondom de individuele jongeren voor de betrokken partijen rijker en kunnen zij - OM, gemeente, zorgpartners - de eigen aanpak hierop afstemmen. Het is onduidelijk of de samenwerking ook daadwerkelijk tot minder overlast en criminaliteit leidt. In principe gebruiken de partners dezelfde instrumenten, zij het dat een ruimere informatievoorziening beschikbaar is, en 'korte lijstjes' met partners bestaan. De aanpak van individuele jongeren is hierdoor integraal en afgestemd. Het is - in de lijn van de evaluatie Top 20 - aan te bevelen het werkproces voortaan ad-hoc in te zetten.

18 tot 23 jarigen overlastgevende jongeren moeilijk te bereiken

De groep 18-plussers is moeilijk te bereiken. Zodra zij niet in aanmerking komen voor vervolging en daarnaast elke vorm van zorg weigeren is op deze groep moeilijk grip te krijgen. Zij zijn meerderjarig en komen daarom niet in aanmerking voor ondertoezichtstelling, terwijl zij toch niet als volledig volwassen kunnen worden geacht. Niet in het minste geval vanwege licht verstandelijke beperkingen, die een deel van de problematische jongeren kenmerkt. Terwijl juist deze leeftijdsgroep een prominente positie in de groepsdynamiek heeft, bestaat een kloof tussen de zorgmogelijkheden en de jongeren. Het verdient aanbeveling deze groep nog sterker persoonsgericht te benaderen, hetzij door zorg, streetcornerwork of politiebemoeienis (zie ook 4.3) meer rondom een select aantal 'kansrijke' individuen te concentreren.

12-minners baren zorgen; eerste signalering problematiek onduidelijk

Er bestaan grote zorgen om de jongste groep problematische Marokkaans – Nederlandse jongeren, van ongeveer 8 tot 12 jaar. Vaak zijn dit broertjes van oudere overlastgevende of criminele jongeren. Van hen wordt verwacht dat zij voor grotere problemen gaan zorgen dan de huidige oudere jongeren. Het merendeel van de activiteiten dat ondernomen wordt, bereikt deze groep niet. Daarnaast is deze groep te jong voor het jeugdrecht en Halt-afdoening. Om de problemen die gaan komen voor te zijn lijkt een multiprobleem aanpak op deze groep jongste jongeren onontbeerlijk. De integrale gezinsaanpak binnen de overlegstructuur van het netwerk 12+ die in Meerwijk rondom een groep jonge Marokkaans – Nederlandse jongeren is ondernomen, is hiertoe een eerste stap in de juiste richting. Belangrijk hierbij is een tijdige signalering. Scholen spelen in verband tot vroegsignalering een belangrijke rol. Naast het hebben van een oudere broer is een leesachterstand van meer dan een jaar de belangrijkste voorspellende risicofactor.

Bovenstaande conclusies ten aanzien van de huidige aanpak van Jeugd en Veiligheid leiden tot extra activiteiten, zoals hieronder weergegeven.

Ontwikkelen gemeenschappelijke visie op Jeugd en Veiligheid waarbij de afspraken tussen de gemeente Haarlem en haar partners worden aangescherpt.

Toelichting	De gemeente moet – in overleg met partners – een gemeenschappelijke visie ontwikkelen op Jeugd en Veiligheid, waarbij afspraken tussen de gemeente en de partners worden aangescherpt, zodat instrumenten effectief kunnen worden ingezet.
Regie	Gemeente Haarlem, afdeling VVH/VHR
Partners	Politie, Openbaar Ministerie, Street Corner Work, DOCK, woningbouwcorporaties, afdeling JOS gemeente Haarlem
Gereed	September 2012

Aanscherpen Beke methode

Toelichting	De benoeming van groepen geschiedt nauwkeuriger door in het JGO met alle partners gezamenlijk tot een beeld te komen aan de hand van de Beke methode, zodat maatregelen effectief kunnen worden ingezet.
Regie	Gemeente Haarlem, VVH/VHR
Partners	Politie, OM, Veiligheidshuis
Gereed	2012

Het bereiken van de 18+ (overlastgevend)

Toelichting	Kloof tussen zorg en 18-plussers dichten door aandacht meer te concentreren rondom ‘kansrijke’ jongeren. Het bereiken van de 18+ (overlastgevend) zodat deze individuen een persoonsgerichte aanpak krijgen en geen overlast veroorzaken. Een duidelijk knelpunt zit in de toeleiding van deze groep naar zorg. Hoe zijn jongeren naar zorg / dagbesteding / werk te leiden om te voorkomen dat zij in de (zwaardere) criminaliteit blijven hangen?
Regie	Gemeente Haarlem, VVH/VHR
Partners	Politie, OM, Veiligheidshuis
Looptijd	2012-2014

Signalering en aanpak risicovolle 12-minners structureren

Toelichting	Structureer signalering risicovolle 12-minners van Marokkaans – Nederlandse achtergrond door een multi problem benadering, zodat preventieve maatregelen genomen kunnen worden ter voorkoming van overlastgevend of crimineel gedrag. Risicofactoren zijn bekend (Aanpak van Marokkaans – Nederlandse 12-minners, 2011). Gezinsbenadering zoals in Meerwijk (Da Vinciplein) is toegepast daarop aansluitend structureren. Regie, verantwoordelijkheden en vervolgstappen voor kind, ouders en gemeente hierbij duidelijk aangeven. Een repressieve maatregel voor aanpak 12 minners is de ouders civielrechtelijk aansprakelijk stellen voor de door de 12 minner aangebrachte schade.
Regie	
Partners	Gemeente Haarlem
Looptijd	2012-2014

Gebruik van rolmodellen

Toelichting	Het gebruik van rolmodellen in de wijk die een voorbeeldfunctie vervullen, zodat de jeugd van Schalkwijk van 8 tot 23 jaar kan zien hoe het wel moet.
Regie	Gemeente Haarlem, VVH/VHR
Partners	Politie, Openbaar Ministerie, Street Corner Work, DOCK, afdeling JOS gemeente Haarlem
Looptijd	2012-2014

Bijlage 1: Literaturopgave

Omnibus Onderzoek Haarlem 2010.

Gemeente Haarlem, OS (april 2011).

Bewonersenquête aangaande een breed aantal onderwerpen, waaronder veiligheid en leefbaarheid. (n=1670, respons: 30,36%)

Europawijk, Boerhaavewijk en Meerwijk in Profiel, wijkprofielen 2011.

Gemeente Haarlem, OS (juni 2011).

Wijkanalyse die zich voornamelijk baseert op resultaten uit de Omnibus 2010 en OS. Molenwijk wordt in deze analyse buiten beschouwing gelaten.

De Jeugd van Schalkwijk

Gemeente Haarlem, stadszaken (januari 2011).

Schetst een beeld van de jeugd in Schalkwijk. Een 'verkennde notitie leefsituatie jeugd van Schalkwijk', door het Verwey-Jonker Instituut vormt de gegevensachtergrond van dit rapport.

Digipanel Haarlem. Wat doet je gemeente? Burgerpeiling van waarstaatjegemeente.nl

Gemeente Haarlem, OS. Gebaseerd op Digipanel Haarlem (juni 2010).

Bewonersenquête onder het Digipanel Haarlem. (n=1726, respons: 56%)

Leefbaarheids- en veiligheidsmonitor Haarlem Schalkwijk 200.

Gemeente Haarlem, OS (oktober 2007).

Een bewonersenquête naar leefbaarheid en veiligheid in Schalkwijk. (n=3830)

Meldingen Openbare Ruimte 2005-2010.

Gemeente Haarlem, OS.

Een onderzoek naar de aard en omvang van de door burgers gemaakte meldingen over de openbare ruimte, gespecificeerd naar rubriek en stadsdeel.

Passantenonderzoek Winkelcentrum Schalkwijk, 2009.

Gemeente Haarlem, OS (juni 2009).

Passantenenquête naar de veiligheidsbeleving van bezoekers in Winkelcentrum Schalkwijk. (n=110)

Jaarstatistiek Haarlem 2010

Politie Kennemerland (2011). Aangiftecijfers en incidentenregistraties. Wisselend gepresenteerd over de periode 2000- 2010.

Kindermishandeling. Eindpublicatie preventie en aanpak van kindermishandeling in Haarlem-Schalkwijk.

Integraal Toezicht Jeugdzaken (augustus 2008).

Een onderzoek naar de preventie en aanpak van Kindermishandeling in Haarlem-Schalkwijk.

Veiligheidsscan Gemeente Haarlem 2010

Politie Kennemerland, Regionale Informatie Organisatie (mei 2011).

Een rapport waarin de aard en omvang van incidenten, misdrijven en thema's wordt beschreven aan de hand van kwantitatieve gegevens afkomstig uit politiesystemen.

Handreiking Kernbeleid 2010

Vereniging Nederlandse Gemeenten, 2010.

Bijlage 2: Respondenten

Deelnemers groepssessie

Naam	Functie	Organisatie
Rins Joustra	Wijkteamchef	Politie Kennemerland
Wim van Kuilenburg	Teamchef	Politie Kennemerland
Saskia Verduin	Wijkagent	Politie Kennemerland
Miranda Lemmers	Teamleider integrale handhaving	Gemeente Haarlem
Barbara Haan	Senior integraal handhaver	Gemeente Haarlem
Fred Arends	Beleidsmedewerker Jeugd Onderwijs Sport	Gemeente Haarlem
Menno Evers	Stadsdeelregisseur	Gemeente Haarlem
Kitty van Tooren	Voorzitter jeugdgroepen overleg Schalkwijk	Gemeente Haarlem

Respondenten interviews

Naam	Functie	Organisatie
Kim Ongena	Netwerkcoördinator Jeugd	Gemeente Haarlem
Fred Arends	Beleidsmedewerker Jeugd Onderwijs Sport	Gemeente Haarlem
Menno Evers	Stadsdeelregisseur	Gemeente Haarlem
Kitty van Tooren	Voorzitter jeugdgroepen overleg Schalkwijk	Gemeente Haarlem
Fouzia Sallah-Eddine	Jongerenwerker	DOCK
Cerene Devos	Veldwerker	Streetcornerwork
Petra Nijssen	Directeur	Stichting Halt Kennemerland
Wim Griffioen	Docent / Veiligheidscoördinator	Haarlem College

Bijlage 3: Bestaande activiteiten

Veilige woon- en leefomgeving

Wijkraden	
Toelichting	Wijkraden dienen als bewonersplatform om aandachtspunten en problemen in de wijk naar voren te brengen bij de gemeente.
Regie	Gemeente: stadsdeelregisseur coördineert.
Partners	Bewoners
Looptijd	Doorlopend, De wijkraad in Molenwijk is recent opgeheven wegens een gebrek aan belangstelling.

Meldpunt Leefomgeving	
Toelichting	Bij het Meldpunt Leefomgeving komen alle meldingen binnen van burgers met betrekking tot de inrichting, gebruik en beheer van de openbare ruimte. Online is voor burgers te zien welke meldingen reeds zijn gemaakt en wat de status van de melding is. Meldingen komen binnen bij hoofdafdeling Dienstverlening en worden doorgestuurd naar DB&T of Spaarnelanden voor afhandeling. Elke melding wordt door de inspecteur openbare ruimte c.q. technisch beheerder bekeken en indien nodig wordt actie ondernomen. Deze acties worden uitgevoerd in opdracht van de verantwoordelijke gemeentelijke afdelingen, of door externe partijen als Spaarnelanden en NUON/Liander.
Regie	Gemeente: Afdeling Wijkbeheer
Partners	Hoofdafdeling Dienstverlening / DB&T / externe partijen
Looptijd	Doorlopend

Gebiedsteam Fysiek / Gebiedsteam Veiligheid- en Leefbaarheid	
Toelichting	Fysieke- en Leefbaarheids- en veiligheidsvraagstukken worden met verschillende gemeentelijke afdelingen (beleid, vergunningen, handhaving, veiligheid) besproken. Indien nodig worden politie, welzijnsorganisaties en corporaties in het overleg en de daaropvolgende acties betrokken. De stadsdeelregisseurs benoemen de acties en regisseren dit.
Regie	Specifieke veiligheidsproblemen en acute problematiek die de openbare orde dreigt te verstoren vallen onder regie van de afdeling VHR. De uitvoering van concrete (fysieke) maatregelen en meer structurele aanpakken vallen onder regie van WZ.
Partners	Samenwerking met betreffende vakafdelingen, corporaties, politie, zorgpartners
Looptijd	Doorlopend

Wijkcontracten	
Toelichting	Wijkcontracten zijn er om bewoners actief te betrekken bij de wijk. In wijkcontracten worden afspraken gemaakt met andere partners over wie wat en wanneer gaat doen, met als doel een verhoogde leefbaarheid en veiligheid in de wijk. Begin 2011 is het Wijkcontract Europawijk geëvalueerd. Vanaf 2011 zijn de wijkcontracten vernieuwd. Er wordt meer ingezet op het faciliteren van bewonersinitiatieven en op het bevorderen van actief burgerschap.
Regie	Gemeente: stadsdeelregisseur coördineert.
Partners	Samenwerking met betreffende vakafdelingen
Looptijd	Doorlopend

Sociaal Wijkteam / Wijkcoach	
Toelichting	Vanuit het oogpunt van sociaal maatschappelijke ondersteuning wordt met het project Hof 2.0 een nieuwe weg in geslagen door de gemeente. Doel hiervan is de maatschappelijke ondersteuning dichterbij de burger te brengen en tegelijkertijd te bezuinigen op (onnodige) uitgaven. De wijkcoach / sociaal wijkteam vormt in dit verband het aanspreekpunt van en naar de burger. Begin 2012 wordt met deze opzet aangevangen. Het sociale wijkteam is een samenwerkingsverband tussen professionals dat enerzijds tot doel heeft 'achter de voordeur' te komen en anderzijds bewoners actief bij de buurt probeert te betrekken.
Regie	Gemeente

Partners	Professionals
Looptijd	Onderdeel van Boerhaave 40+ gelden (vanaf 2008 voor 10 jaar)

Sociale Teams

Toelichting	Sociale Teams zijn multidisciplinaire samenwerkingsverbanden gericht op de signalering en aanpak van multiproblemsituaties. Medewerkers van de GGD, woningcorporaties, politie, GGZ, verslavingszorg, maatschappelijk werk en andere organisaties komen circa tien keer per jaar bijeen om met elkaar complexe probleemsituaties aan te pakken, situaties waarbij veelal problemen als overlast, psychische problemen, schulden, verwaarlozing en verslaving een grote rol spelen.
Regie	GGD, onder regie van de gemeente.
Partners	Zorg- en hulpverleners
Looptijd	structureel

Subsidie bewonersinitiatieven

Toelichting	Tot en met 2011 heeft Haarlem vanuit het Rijk 300.000 euro gekregen om bewonersinitiatieven ten behoeve van de leefbaarheid te steunen met subsidie.
Regie	Gemeente: stadsdeelregisseur
Partners	Bewoners
Looptijd	Structureel, gelden vanuit het Rijk zijn eind 2011. Wel zijn nog gelden beschikbaar indien goede ideeën worden geleverd.

Invoering crisisinterventie / casemanagement in het kader van de Wet tijdelijk Huisverbod

Toelichting	Sinds 2009 heeft de burgemeester de bevoegdheid gekregen bij (dreiging) van huiselijk geweld de dader een tijdelijk huisverbod op te leggen. Tegelijkertijd vindt een interventie plaats in het gezin, waarbij verschillende hulpverleners en of politie bij betrokken zijn. Steunpunt Huiselijk Geweld coördineert.
Doel	Het tegengaan van huiselijk geweld.
Regie	Gemeente Haarlem, afdelingen SZ/JOS, door Steunpunt Huiselijk Geweld
Partners	Hulpverleners, politie, justitie
Looptijd	structureel

Multi Disciplinair Centrum Kindermishandeling (MDC-K)

Toelichting	In Haarlem is in november 2011 het MDC-K geopend. Het multidisciplinaire team in het MDC-K biedt een integrale samenwerking van hulpverlening, politie en justitie. Het centrum stelt het kind en zijn gezin centraal en maakt zich verantwoordelijk voor het gehele proces – van melding tot en met de afronding van de hulpverlening. Interventies worden op elkaar afgestemd en versterken elkaar.
Doel	Een week na de opening werd één van de samenwerkingspartners, het Kinder- en Jeugd Trauma Centrum in Haarlem geconfronteerd met een forse bezuinigingsmaatregel op behandelmogelijkheden van kinderen. Het kind en gezin worden centraal gezet, de partners bewegen zich daar rondom en komen bij elkaar tot een snellere informatiedeling, waardoor een snellere aanpak ontstaat.
Regie	Bureau Jeugdzorg vertolkt een coördinerende rol tussen de betrokken instanties.
Partners	Zorg- en hulpverleners
Looptijd	structureel

Politiekeurmerk Veilig Wonen – sociaal veilig ontwerpen

Toelichting	In de jaren 2005-2010 is in het kader van het Grote Steden Beleid door de gemeente ingezet om het instrument Politie Keurmerk Veilig Wonen breed toe te passen. Inmiddels liggen er afspraken dat in beginsel alle nieuwbouwprojecten conform het eisenpakket van het Keurmerk worden ontwikkeld. Het gaat daarbij nadrukkelijk niet alleen om woningen maar ook om een veilig woongebouw, een veilige straat en een veilige wijk. In aanvulling daarop is in 2009 in overleg met stadsdeelmanagers, programmamanagers en woningcorporaties onderzocht op welke manier het Keurmerk toegepast kan gaan worden op bestaande bouw.
Regie	Gemeente Haarlem
Partners	woningcorporaties
Looptijd	doorlopend

Bedrijvigheid en Veiligheid

Voortzetting Keurmerk Veilig Ondernemen

Toelichting	Begin 2010 is winkelcentrum Schalkwijk succesvol gecertificeerd met het Keurmerk Veilig Ondernemen. In 2012 volgt een volgende beoordeling. Aansluiting bij het keurmerk zorgt voor advisering rondom veiligheidsthema's.
Regie	Gemeente Haarlem
Partners	Ondernemers, politie
Looptijd	Medio 2012 volgt een nieuwe keuring.

Jeugd en Veiligheid

Jeugd Groepen Overleg (JGO)

Toelichting	<p>Speciaal voor Schalkwijk is een JGO georganiseerd, die zeswekelijks bijeenkomt. Onder regie van afdeling VHR wordt toegewerkt naar een praktische, systematische en integrale aanpak van hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen. Dit gebeurt door een combinatie van groepsaanpak, persoonsgerichte aanpak en domeinaanpak (locatie). Uitgangspunt is de informatie die de politie aanlevert aan de hand van de inventarisatie van jeugdgroepen van de politie (shortlist methodiek). Deze wordt in het district Haarlem twee keer per jaar geactualiseerd. Deze informatie wordt gecombineerd met beschikbare informatie over overlastmeldingen die bij de gemeente binnenkomen en informatie uit de jaarlijkse wijkscans van de politie.</p> <p>De partners in de JGO's bepalen gezamenlijk welke groepen intensief worden aangepakt en leggen dit voor aan de Stuurgroep Veiligheid Jeugd, eventueel uitgebreid met de wethouder Jeugd. Voor minimaal twee geprioriteerde groepen per wijkteam wordt vervolgens een plan van aanpak opgesteld volgens een vast format waarin op basis van een analyse van de achtergronden afspraken worden gemaakt over wie wat gaat doen. Deze afspraken worden door de afdeling VHR gemonitord.</p>
Regie	Afdeling Veiligheid, VHR
Partners	Netwerkcoördinator Jeugd, Streetcornerwork, Politie, HOO.
Looptijd	Structureel

Jeugd Interventie Team (streetcornerwork)

Toelichting	<p>Vanaf het voorjaar van 2009 is in Schalkwijk het Jeugd Interventie Team actief. Dit team wordt door de afdeling VHR ingehuurd en aangestuurd en bestaat in Schalkwijk uit een veldwerker van Streetcornerwork waarvan de inzet als doel heeft het sterk verminderen van jongerenoverlast alsmede het verbeteren van de maatschappelijke positie en het perspectief van jongeren uit (geprioriteerde) overlastgroepen in Haarlem. De werkzaamheden bestaan uit: individueel en groepsgericht veldwerk, hulpverlening, verwijzing en doorgeleiding en casemanagement. Credo is '<i>kennen en gekend worden</i>'. Op basis van de contacten met de doelgroep(en) worden signaleringen gedaan over ontwikkelingen in problematiek, leefstijl en hulpvraag. Ook wordt er gewerkt aan beïnvloeding van het groepsgedrag, waarbij de veldwerkers 'normerend' werken: zij spreken jongeren aan op hun gedrag, als dat overlastgevend is. De hulpverlening en het casemanagement richten zich op praktische en persoonlijke begeleiding van de betreffende jongeren. Daarbij wordt nauw samengewerkt met andere organisaties, die allen hun specifieke bijdrage leveren aan de (individuele) trajecten, die aan jongeren worden aangeboden. Door middel van <i>casemanagement</i> wordt gezorgd dat de inzet van alle betrokkenen maximaal effect heeft. Doel hiervan is de uitvoering van een individueel plan van aanpak in het kader van de groepsaanpak. De plannen van aanpak worden opgesteld door de veldwerkers in samenspraak met de JGO's, en in een later stadium eventueel met het Veiligheidshuis en de Centra Jeugd en Gezin.</p> <p>Begin 2012 wordt de inzet van streetcornerwork in Schalkwijk verhoogd.</p>
Regie	Afdeling Veiligheid, VHR
Partners	Streetcornerwork

Looptijd	structureel
----------	-------------

Stichting Halt Kennemerland	
Toelichting	Halt verzorgt - naast een prejustitieel aanbod – verschillende initiatieven op het gebied van voorlichting op scholen en het betrekken van ouders. Algemene voorlichting van Halt heeft tot doel jongeren te informeren over ongewenst gedrag, zodat dit kan worden voorkomen. Halt heeft een belangrijke rol in het betrekken van ouders in de overlastbestrijdingsmaatregelen van de politie: MUG, DOM en DOMST en heeft een rol in een aantal wijkcontracten. Tot slot is intensief betrokken bij diverse overleggen in het kader van de groepsaanpak, (vroeg)signalering en in het Veiligheidshuis Kennemerland. Halt heeft namelijk vaak veel zicht op de achtergrondproblematiek van jongeren. Afdeling VVH/VHR bepaalt en monitort de inzet van Halt.
Regie	Vermindering overlast en criminaliteit door jongeren.
Projectleider	Gemeente Haarlem, afdeling VVH/VHR
Looptijd	structureel

Inzet Jongerenwerk	
Toelichting	In de JGO's heeft het jongerenwerk een prominente rol. Jongerenwerkers leveren informatie over groepen en individuen in die groepen, denken mee over de plannen van aanpak en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van die plannen van aanpak daar waar het gaat om het bieden van gerichte activiteiten en/of het toeleiden naar bestaande activiteiten en jongerenlocaties. Voor de effectiviteit van de aanpak van overlast van jongeren op straat, is het essentieel dat er zowel kwalitatief als kwantitatief voldoende aanbod aan activiteiten is voor jongeren én op jongerenlocaties. In 2009 is geconstateerd dat het aantal uren dat beschikbaar is vanuit het jongerenwerk in Haarlem ver achterblijft bij vergelijkbare steden in Nederland. De afdeling JOS stelt daarom een plan van aanpak op waarin in beeld wordt gebracht waar er gaten vallen en wat er nodig zou zijn om een dekkend voorzieningenaanbod jongerenwerk te realiseren. Aandachtspunt daarbij is wel dat WWGZ de accounthouder is en dat samenwerking in deze dus essentieel is.
Regie	Gemeente Haarlem, afdeling JOS en WWGZ
Partners	DOCK, Sportsupport, YFC
Looptijd	structureel

Toeleidingsproject : InBalans (ZWIND)	
Toelichting	Het project InBalans biedt begeleiding aan risicjongeren, die ook vaak overlast op straat veroorzaken. In Balans richt zich specifiek op allochtone risicjongeren tussen 16 en 24 jaar
Regie	Gemeente Haarlem, SoZaWe
Partners	ZWIND, VHR / VVH.
Looptijd	Tot eind 2012. In 2012 gefinancierd door VHR / VVH.

Structurele Overlast Maatregelen (SOM)	
Toelichting	Het project SOM van de politie staat voor Structurele Overlast Maatregelen. De wijkagent heeft hier een trekkende rol in. Op basis van een inventarisatie onder burgers en de wijkscans wordt per wijkteam een 'hangplaats top 10' samengesteld en een plan van aanpak per plaats opgesteld waarin is opgenomen welke feiten worden aangepakt en welke worden gedoogd. Daarmee wordt bereikt dat er uniform en eenduidig wordt opgetreden. De uitvoering van het plan van aanpak geschiedt door zogenoemde 'bikers'. Zij bezoeken de plekken en treden indien nodig op.
Regie	Politie Kennemerland
Partners	Politie Kennemerland, HOO, Gemeente.
Looptijd	Structureel

Bikerteam Jeugdoverlast	
Toelichting	Het Bikerteam bestaat uit integrale handhavers met de bevoegdheden van domein 1 Openbare Ruimte. Zij richten zich met name op jeugdoverlast door middel van dagelijkse surveillances op hotspots. Daarbij treden zij zowel preventief als repressief op. Door actief contact te maken met de jeugd, kunnen zij jeugdigen zowel verbaliseren als doorverwijzen naar hulpverlening.

Regie	Gemeente Haarlem, afdeling VVH/HOO
Partners	-
Looptijd	Doorlopend

Aanpak betrokkenheid ouders: 'Ouders Tegendraadse Jeugd'	
Toelichting	De betrokkenheid van ouders bij het gedrag van hun kinderen is essentieel om zowel normafwijkend gedrag te voorkomen als te bestrijden. Landelijk worden er dan ook steeds meer effectieve aanpakken ontwikkeld. In 2008 en 2009 is er in Haarlem een start gemaakt met het betrekken van ouders door bijvoorbeeld de ouders van jongeren uit een overlastgroep uit te nodigen voor een bijeenkomst, door ouders te bellen als een jongere dronken werd aangetroffen in de Binnenstad en door het trainen van Halt medewerkers in de cursus 'Omgaan met tegendraadse jeugd'. Deze laatstgenoemde cursus is voor ouders die door scholen in het kader van de groepsaanpak in te zetten is.
Regie	VHR, uitgevoerd door HALT Kennemerland
Partners	HALT
Looptijd	structureel

Integrale gezinsaanpak Meerwijk binnen het kader van het Netwerk 12+	
Toelichting	De 12-min problematiek op het Leonardo Da Vinciplein was aanleiding vanuit verschillende partijen om tot een integrale aanpak te komen. Het initiatief hiervoor is gekomen vanuit de Brede School Meerwijk. Stichting Dock, gemeente, woningcorporatie, politie, wijkraad, en de Marokkaanse zelforganisaties Stichting Samen en De Brug hebben bijgedragen aan de ideeontwikkeling rondom een integrale aanpak. Naar aanleiding hiervan zijn een aantal maatregelen genomen: - fysieke maatregelen op en rond het plein - Brieven zijn naar betrokken 12-minners gestuurd, waarna HALT en reclassering de gezinnen een bezoek hebben gebracht. Naar aanleiding hiervan zijn individuele maatregelen getroffen. - Betrokken partners ondernemen ieder eigen bijdragen en projecten. - Halfjaarlijks vindt overleg plaats over de voortgang van de problematiek en aanpak. - In 2012 is het voornemen dat de integrale gezinsaanpak ook in andere buurten in Schalkwijk wordt doorgezet.
Regie	Gemeente, afdeling VVH / VHR
Partners	Jongerenwerk, Politie, zelforganisaties, Scholen. Overlegstructuur Netwerk 12+, Halt
Looptijd	In 2012 wordt de benadering ook rondom andere locaties toegepast

Pilot Schalkwijk (Top 20 Schalkwijk)	
Toelichting	De gemeente Haarlem heeft in samenwerking met politie, Streetcornerwerk en jongerenwerk de overlastgevendende jeugd in beeld gebracht vanuit de gemeentelijke groepsaanpak. Om de harde kern (top 20) meer repressief aan te kunnen pakken heeft de gemeente Haarlem vanaf medio 2011 de samenwerking gezocht met justitiële partners in het Veiligheidshuis. Op basis van onder de andere de ervaringen uit deze pilot is door justitiële partners en gemeenten gezamenlijk een nieuwe werkwijze ontwikkeld voor de aanpak van criminele jeugdgroepen en overlastgevendende jeugdgroepen met criminele leden.
Regie	VHR, Veiligheidshuis, politie en OM
Looptijd	doorlopend

Nazorg	
Toelichting	Het doel van Nazorg is de kans op recidive zo klein mogelijk te maken.
Regie	Veiligheidshuis, onder verantwoordelijkheid van de gemeenten in Kennemerland.
Partners	Zorg- en hulpverleners, Justitiepartners (DJI, politie, Reclassering), gemeentelijke diensten
Looptijd	Tijdelijk (financiering Rijk) / Structureel (financiering gemeenten)

Veiligheidshuis	
Toelichting	Het Veiligheidshuis Kennemerland draagt bij aan de vermindering van criminaliteit en overlast in de regio middels de gecombineerde inzet van straf en zorginterventies en het

	<p>maken van persoonsgerichte afspraken. Een netwerksamenwerking tussen betrokken partners is essentieel. Het Veiligheidshuis Kennemerland fungeert hierin als een informatieknooppunt en biedt aan de kernpartners de kaders en de fysieke werkomgeving om te komen tot een brede aanpak van overlastgevend en crimineel gedrag door bundeling van straf, zorg, preventie en hulpverlening. Binnen het Veiligheidshuis Kennemerland bestaan verschillende (casus) overleggen zoals het Justitieel Casusoverleg Jeugd, het Zorgoverleg jeugd, het Trajectberaad, het Justitiële Casusoverleg Huiselijk Geweld, het Justitieel Casusoverleg Veelplegers en het Gemeentelijk Casusoverleg Nazorg ex-gedetineerden.</p> <p>Bij elk van bovenstaande overleggen in het Veiligheidshuis Kennemerland zijn vanuit het lokale zorgveld en vanuit de gemeente verschillende organisaties en afdelingen betrokken. Omdat het echter onmogelijk is om vanuit al deze verschillende partijen een vertegenwoordiger plaats te laten nemen in het Veiligheidshuis Kennemerland, wordt er gewerkt met ‘informatiemakelaars’ vanuit de gemeente(n). Voor jeugdzaken is dit de gemeentelijk coördinator Jeugd van de gemeente Haarlem. De coördinator schuift aan bij het Trajectberaad (voor jongeren die na detentie terugkeren in Haarlem) en het screeningsoverleg in het Veiligheidshuis Kennemerland. Ook is deze functionaris voorzitter van het Netwerk overlastgevende jongeren binnen de gemeente. De rol van informatiemakelaar voor de nazorg van ex-gedetineerden wordt regionaal vormgegeven door de regionale coördinator Nazorg. Deze regionale coördinator is in dienst bij de gemeente Haarlem (Haarlem is centrumgemeente).</p>
Regie	Gemeente Haarlem, afdeling VVH/VHR, OM
Partners	OM, Politie, zorgpartners
Looptijd	Personele capaciteit

MUG, DOM, DOMST

Toelichting	<p>De politie voert, onder regie van VHR, verschillende activiteiten uit om overlast van jeugdigen in combinatie met alcohol te verminderen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MUG aanpak (Minder Uitgaans Geweld) bestaat uit zowel preventieve als repressieve maatregelen, waarbij Halt betrokken wordt. - De DOM aanpak (Dronkenschap Onder Minderjarigen, onderdeel van MUG) houdt in dat dronken minderjarigen een bekeuring krijgen en worden meegenomen naar het bureau. Zij worden doorverwezen naar bureau Halt en als onderdeel van dit traject krijgen zij voorlichting bij de Brijderstichting. Bovendien worden ouders gebeld om hun kinderen op het politiebureau op te halen. - De DOMST aanpak (Drugsgebruik Onder Minderjarigen Structureel Terugbrengen) richt zich op drugs. Minderjarigen die in het bezit zijn van softdrugs of dit gebruiken worden aangehouden en krijgen een Halt verwijzing. Jeugdigen moeten een opstel schrijven en krijgen voorlichting van de Brijderstichting.
Regie	Gemeente Haarlem, afdeling VVH/VHR
Partners	Politie Kennemerland, Halt, Brijder stichting
Looptijd	doorlopend

VIOS

Toelichting	<p>VIOS-kennemerland ondersteunt en adviseert de scholen over hun schoolveiligheidsbeleid. Daarvoor werkt VIOS-kennemerland nauw samen met partners die te maken hebben met en (mede) verantwoordelijk zijn voor sociale veiligheid.</p> <p>VIOS functioneert tegelijk als een instrument tot het tegengaan van voortijdig schoolverlaten, het optimaliseren van de schoolcarrière en het ontwikkelen van goed staatsburgerschap zodat men zich optimaal in de maatschappij kan ontplooiën.</p> <p>Halt Kennemerland coördineert VIOS in Haarlem. In het Haarlem College worden bij wijze van experiment een aantal activiteiten georganiseerd.</p>
Regie	Afdeling JOS, gemeente Haarlem.
Partners	Gemeente, Politie, Halt Kennemerland
Looptijd	Doorlopend

Vallende Bladeren

Toelichting	Sinds 2011 wordt binnen de politie basisteam Spaarne Oost speciale capaciteit gewijd aan een persoonsgerichte benadering waarvan de doelgroep vooral jongeren en jongvolwassenen zijn. Project 'Vallende Bladeren' is een persoonsgerichte aanpak, bedoeld om snel en effectief op te treden, waarbij de nadruk ligt op de aanpak van drugsgerelateerde delicten. Naast drugsgerelateerde delicten richt het project zich op alle misdrijven waar de in dit onderzoek centraal staande personen bij betrokken zijn. Binnen het project 'Vallende Bladeren' bestaat het deelproject 'Blauwe Bessen'. Dit betreft de inzet van politiecapaciteit rondom de 'Top 20 Schalkwijk'
Regie	Politie Kennemerland.
Partners	Veiligheidshuis.
Looptijd	Structureel, einddatum onbekend.